

DEBRECZEN

SZERKESZTŐSÉG, KIADÓHIVATAL ÉS NYOMDA:
DEBRECEN, JOZSEF KIRALYI HERCEG-UTCA 1.
TELEFONSZAMOK: 7-83. SZ. (SZERKESZTŐSÉG),
1-83. SZ. (KIADÓHIVATAL ÉS KÖNYVNYOMDA).

KELETMAGYARORSZÁGI
NAPLÓ

ELŐFIZETÉSI ARAK: HAVONTA 3 P. NEGYED-
ÉVRE 9 P. FÉLÉVRE 18 P. ÉVENTE 36 PENGÓ.
KÜLFÖLDRE: A FENTI DIJAK KÉTSZERESÉ.
EGYES SZÁM 12 FILLÉR, VASÁRNAP 24 FILLÉR

16 OLDAL

VII. ÉVFOLYAM, 181. SZÁM.
1930 AUGUSZTUS 12. KEDD.

12 FILLER

Nem hozott végleges eredményt a tegnapi papválasztás

Ma pótválasztás lesz Diószeghy Mihály és Papp Imre között

Tegnap zajlott le a református papválasztás. Az Árpádtéri lelkészi állás került most betöltésre, de az egyházi törvények szerint a hívek összesége döntött afelől, hogy kit kíván a megüresedett lelkészi állásra. — A képviselőválasztások mértékét is meghaladó kortézia és folyton kiszélesedő választási mozgalom előzte meg a tegnapi napot. Ilyen körülmények között a legszélesebb rétegek változó hangulata és a nagy arányokban folyó kapacitáció vette át birodalmát. Az egyház vezető tényezői és a lelkészi kar Molnár Zoltán hadházi lelkészt óhajtották volna a debreceni lelkészek sorában látni, azonban a választási harc során ennek a komoly állásfoglalásnak a hatása va-
!- hogy elmosódott és így következett be a tegnapi választás eredménye, mely szerint Diószeghy Mihály és Papp Imre között pótválasztás lesz. Molnár Zoltán pedig kisebbségben maradt.

Természetesen nem óhajtnak most rekriminálni. Mindenesetre a választás eredményét, mint a választók akaratnyilvánítását tudomásul kell venni, akkor is, ha ezen akaratnyilvánulást a papi állás betöltésénél egyáltalán nem helytálló heves választási harc előzte meg.

A mai pótválasztás előtt néhány órával pedig felesleges a választóknak a pótválasztásba bejutott egyik vagy másik pályázót ajánlani. Teljesen kialakult véleményekkel vannak már a választók és most már csak azon dől el, hogy a kisebbségben maradt pártok hívei melyik jelölthez csatlakoznak. Az bizonyos, hogy igen éles küzdelemre van kilátás.

A NAGYTEMPLOMBAN

A választási aktust istentisztelet előzte meg a Nagytemplomban. A templom mindkét hajóját zsúfolásig megtöltötték a hívek, akiknek soraiban ott láttuk dr. Vásáry István polgármester főgondnokot és dr. Juhász Nagy Sándor egyházmegyei főjegyzőt, valamint a református egyházi élet sok kitűnőségét.

Negyed 9 órakor vonult be a papság, élén dr. Baltazár Dezső püspökkel és dr. Barabás Samu esperes, országgyűlési képviselővel, a választás elnökével. Az istentisztelet keretében dr. Hajdu Gyula berettyóújfalui lelkész méltatta a papválasztás jelentőségét és felhívta a híveket, hogy minden befolyástól mentesen, csupán lelkiismeretükre hallgatva adják le szavazataikat.

Kilenc órakor ért véget az istentisztelet, amely után dr. Barabás Samu esperes lépett az Ur asztalához és bejelentette, hogy a választás vezetésével az egyházmegye vezetősége őt és Miskolczy Pál dr. kir. közjegyzőt bízta meg. Felolvasta a jelöltek névsorát és a vonatkozó törvényes rendelkezéseket, majd pedig közölte, hogy a választás kiírása, a pályázatok beadása és a jelölések szabályszerűen történtek meg.

A névsor felolvasása alkalmával egyetlen jelölt említésénél sem hangzott el tetszésnyilvánítás, csak amikor az elnök közölte, hogy a választás kétféleképpen történhetik és pedig egyhangulag közfelkiáltással, vagy pedig szavazás után, zúgott fel a jelenlevők soraiból a kiáltás:

— Szavazást kérünk!
Percegik visszhangzott a Nagytemplom a szavazást kérők kiáltásaitól, majd pedig egyszerre öthet kézben lobogtattak fehér szavazást kérő íveket. Az ívekkel egymásután jelentek meg az elnök előtt, aki azokat átvette és közölte, hogy a szavazást kérők jelenlétüknek és választói jogosultságuknak megállapítása végett az elnökség előtt megjelenni kötelesek. A felszólításra megindult a hívek egy nagyobb csoportja az Ur asztala felé, ahol sorban felálltak. Amikor mintegy huszan felsorakoztak, az elnök a többi jelhentesekkel közölte, hogy több szavazást kérő egyháztagra a törvény értelmében nincs szükség. Most aztán újra felzúgott a kiáltás:

— Szavazást kérünk! Szavazást kérünk!
és a hatalmas zaj szinte lecsillapíthatatlannak látszott. Mikor végre Barabás Samu dr. eszterre intette a híveket, a pillanatnyilag támadt osendet felhasználva, harsány hangon hirdette ki:

— A szavazást az egyházmegyei küldöttség elnöke elrendeli!
A kijelentésre aztán ismételt felzúgott a szavazást kérő, sürgető és a szavazás elrendelését helyeslő kiáltások áradata.

Barabás Samu dr. esperes ezután közölte a választókkal, hogy a választás hat helyen zajlik le.

A csapóutcai és a Péterfia-utcai egyházrészek a Fűvészkert u. 2. sz. a. iskolában;
a mesterutcai egyházrész választói a Mester u. 22. sz. alatti iskolában;
a piacutcai egyházrész választói a Miklós u. 12. sz. alatti iskolában;
az ispotályi egyházrész és a homokkerti egyházi körzet választói együtt az ispotálytelepi iskolában;

a kossuthutcai egyházrész és a nyilastelepi egyházi körzet választói együtt a Kossuth u. 52. sz. a. iskolában;
az árpádtéri egyházrész és a csapókerti egyházi körzet választói együtt a Rakovszky u. 6. sz. a. iskolában;

A hívek ezután szétoszlottak és az egyes szavazóhelyek elnökeit, presbiterjeit, jegyzőit autók és kosik vitték a távolabbi szavazóhelyiségekbe, ahol az elnökség megérkezése után azonnal megkezdődött a szavazás.

Kevésnek bizonyultak a szavazóhelyek.

A mai papválasztáson közel 4—5000 választó adta le szavazatát, de lényegesen többen szavaztak volna, ha minden egyházrésznek külön-külön szavazatszedő küldöttsége és külön helyisége lett volna. Sok százra tehető azoknak a száma, akik a hosszú várakozást meg-unva, vagy a kilátástalannak látszó hosszadalmas álldogálást megsem kísérelve nem szavaztak le.

Voltak, akik négyszer, ötször is megkísérelték a bejutást, de eredménytelenül, mert vagy elfoglaltságuk, vagy egészségi állapotuk nem engedte meg a várakozást, vagy pedig idegekkel nem bírták a hosszas álldogálást. Feltétlen hibásnak kell tehát az egyházmegyének ezt az intézkedését deklarálnunk, amely a tíz egyházrésznek csak hat szavazóhelyiséget és küldöttséget engedélyezett. A jövőre vonatkozólag le kell ebből vonni a tanulságokat és minden egyházrészben külön-külön kell leszavaztatni a híveket.

A szavazás minden helyiségben már a reggeli órákban teljes erővel vette kezdetét. Az egyes pártok autók, sőt autóbuszokon szállították a külsőségekről és a belterületről a szavazókat. A választási helyiségek előtt mindenkit négyöt szavazócédulával ostromoltak meg s a választók többsége igen diplomatikusan valamennyi szavazólapot elvette.

A szavazás teljes rendben folyt le.

Különösebb incidens egyáltalában nem fordult elő s a rendőrségnek sem akadt sehol sem dolga. A kedélyek is meglehetősen nyugodtak voltak s a választási küldöttségek is a legnagyobb nyugalommal és kitartással végezték nehéz feladatukat.

A választás eredménye.
Az egyes körzetekben este 8 és 11 óra között ért véget a szavazás, mire azonban a végeredményt megállapították, éjfél lett.

A Csapó-utcai és a Péterfia-utcai egyházrészben a szavazatok így oszlottak meg:

Molnár Zoltán	170
Diószeghy Mihály	499
Papp Imre	156
Nagy Ferenc	92

A Piac-utcai egyházrészben:

Molnár Zoltán	113
Diószeghy Mihály	351
Papp Imre	81
Nagy Ferenc	16
Kiss Gábor	2

Az ispotályi és homokkerti egyházrészben:

Molnár Zoltán	103
Diószeghy Mihály	346
Papp Imre	404
Nagy Ferenc	12

A Kossuth-utcai és Nyilas-telepi egyházrészben:

Molnár Zoltán	166
Diószeghy Mihály	275
Papp Imre	396
Nagy Ferenc	43

A Mester-utcai egyházrészben:

Molnár Zoltán	106
Diószeghy Mihály	333
Papp Imre	81
Nagy Ferenc	28

Az Árpádtéri és Csapókerti egyházrészben:

Molnár Zoltán	212
Diószeghy Mihály	252
Papp Imre	263
Nagy Ferenc	62

A végeredmény.

A fentiek alapján a leadott szavazatok összesen így oszlottak meg az egyes jelöltek között:

Molnár Zoltán	870
Diószeghy Mihály	2056
Papp Imre	1381
Nagy Ferenc	253
H. Kiss Gábor	2

PÓTVÁLASZTÁS LESZ

Barabás Samu dr. esperes választási elnök, miután abszolút többséget senki sem kapott, a pótválasztást kedd reggel 8 órára tűzte ki. Az erre vonatkozó hivatalos hirdetményt lapunk más helyén közöljük. A választást ugyanugy folytatják le, mint az első nap, de most csak Diószeghy Mihályra vagy Papp Imrere lehet szavazni, akik között előreláthatólag éles harc fog kifejlődni.

A VÁLASZTÓK 50 SZÁZALEKA SZAVAZOTT LE

Az egyházban a választási jogosultak száma a kilenc ezret meghaladja. A választók közül a nagy agitáció dacára is csupán 50 százalék szavazott le, pontosan 4562. A leszavazott választók jobbjára a

Az egységspárt értekezlete Balatonföldváron

Gazdasági kérdésekről a bolettáról, vasutasok szolgálati idejéről, a névmagyarosításról, a külföldi tárgyalásokról volt szó. — Vass miniszter a gazdasági defetizmus ellen.

külsőségből kerültek ki s így határozottan megállapítható, hogy a belsőségi kerületek választói sokkal csekélyebb arányban járultak az urnák elé. El lehet mondani tehát, hogy a külsőség döntötte el a választás első napjának eredményét. Molnár Zoltán hátrányára szölt az a körülmény, hogy az intelligencia köréből sokan vannak távol s hogy tíz szavazókörzet helyett csak hatot engedélyeztek, ami által a hivatalnokok, kereskedők és tisztviselők idő hiányában nem juthattak a szavazóurnához, ahova csak az órákig álldogálók juthattak be.

A mai választás eredménye sokban tehát attól is függ, hogy a külsőségek választóit sikerül-e ma is autóbuszokon szállítani, vagy sem.

A PITTSBURGI POLGÁRMESTER VELENCÉBE UTAZOTT.

Budapest, augusztus 11. Kline pittsburgi polgármester ma délelőtt elutazott Budapestre Velencébe. A polgármester meleg szavakkal mondott köszönetet és hangzott, hogy életének leghosszabb napjai voltak azok, amelyek Magyarországon töltött, ahol mindenütt a legnagyobb szeretettel fogadták.

Táviratok

SZEPTEMBER VÉGÉN LESZ A ROMÁN KORONÁZÁS.

Bukarest, aug. 11. (Bécsi Távirati Iroda.) A király és a miniszterek közt folyt legutóbbi eszmecsereken megállapodtak abban, hogy a koronázás csak szeptember végén, vagy október elején lesz és hogy a ceremóniát Maniu miniszterelnök fogja vezetni. Erre nézve nincs ellentét a pártok között. Az ünnepségen minden párt részt vesz.

VIHAR ÉS FELHŐSZAKADAS.

Dombóvár, aug. 11. Dombóvárott vasárnap óriási felhőszakadás volt, amely a villanyvezetékét több helyen elszakította.

Dióskál, aug. 11. A nagy szélvihar és esőzés több házat megrongált. Egyes épületek annyira beázta, hogy összedőléssel fenyegetnek. Egyik ház teteje úgy megrongálódott, hogy az elmúlt éjszaka nagy robajjal mindenestől lecsúszott.

HALÁLOS AUTÓKATASZTROFA A SVÁBHEGYEN.

Budapestről jelentik: Vasárnap délután az Istenhegyi-úton Spitzer Mór építési vállalkozó turaautójával kirándulásra ment. Az autót Potoeska János soffőr vezette. Az autóban Spitzer Mór kivül helyet foglaltak még felesége, leánya, Spitzer Gaby Mária, Spitzerné nővére, dr. Császár Jenőné és Pallag Ju'iska szobalány. A fogaskerekű vasút Ada-lak megállójánál a fék elromlott és a kocsis lefelé kezdett rohanni a meredek úton. Az autóban ülők az ijedségtől megdermedve látták, hogy a soffőr hiába próbálja a rohanó kocsit megállítani. A következő pillanatban a hatalmas autó beleszaladt a hegy oldalába, a kocsiban ülők egyrésze az autó alá került, a többiek pedig kirepültek az uttestre, Potoeska soffőr fejével egy sziklának zuhant és szörnyethalt. Az autó utasai mind súlyos sérüléseket szenvedtek. A leg súlyosabb Spitzer Gabi állapota, aki koponyaa'pi törést szenvedett. — A Sista-sznanatóriumból nyert értesülés szerint a sebesültek állapotában javulás állott be.

Balatonföldvár, aug. 11. Az egységspárt hétfőn tartotta a nyári szünet után első pártértekezletét Balatonföldváron. Az értekezleten, melyen a pártnak mintegy 90 képviselő tagja vett részt. A kormány tagjai közül dr. Vass József helyettes miniszterelnök, Klebelsberg Kunó, Mayer János, Scitovszky Béla és Zsitvay Tibor miniszterek voltak jelen. Ott volt Almássy László alelnök, Sztranyavszky Sándor, Varga Imre államtitkárok és a főispáni kar több tagja. A Yacht Klub nagytermében tartották az értekezletet, melyet Pesthy Pál nyitott meg. Szeretettel köszöntötte a párt tagjait, majd megemlékezett arról, hogy a kormány tagjai közül

Walko és Klebelsberg miniszterek az elmúlt hónapban ünnepezték miniszteri működésük 8 éves fordulóját. Dr. Vass József miniszteri működésének pedig a közeli napokban lesz 10 éves fordulója.

A párt nevében szeretettel köszöntötte őket és működésükért a párt köszönetét fejezte ki, az a kívánságuk, hogy az Isten sokáig tartsa meg őket az ország javára.

Utalt ezután arra, hogy a legutóbbi pártértekezlet határozata szerint bizottságot fognak kiküldeni a községi közigazgatás munkájának segítésében. Javasolta, hogy a bizottság tagjai Rubinek István, Huszár Károly, Örfly Imre, Szabó Sándor, F. Szabó Géza, Udvardy János és Gyulai Sándor legyenek. Az értekezlet így határozott. Ezután áttértek a felszólalásokra.

Vértes Pál arra kéri a kormányt, hogy a szolgálati időnek tervbevétt felemlésénél legyenek tekintettel

az államvasutak tisztviselőinek és alkalmazottainak különösen nehéz szolgálatára, velük szemben ne érvényesítsék a szolgálati idő felemlését.

Dr. Vass József kijelentette, hogy a szolgálati idő felemlését tervbevétték ugyan.

a gondolatot azonban még nem formálták ki annyira, hogy végleges választ adhasson a felvetett kérdésre.

A kormány mindenestre a vasuti alkalmazottaknál figyelemmel lesz azokra a momentumokra, melykről Vértes említést tesz.

Madafi Gyula üdvözli Gömbös honvédelmi minisztert azért a bátor tettéért, hogy a honvédség tisztikarát körlevélben buzdította a névmagyarosításra. Arra kéri a kormányt, hogy hivatalosan is

foglalkozzék ezzel a problémával. Scitovszky belügyminiszter hangzott, hogy ő is helyesli, hogy a magyar sziv magyar nevet viseljen.

Peyer György a kubikusok nehéz helyzetére hívja fel a figyelmet.

Mayer János földművelésügyi miniszter rámutatott arra, hogy a szegedi és körösmarosi ármentesítő társulatoknak 1 millió pengőt bocsájított a kormány rendelkezésére. elismeri, hogy ez még nem oldja meg a kubikusok kérdését, a kormány azonban állandóan foglalkozik ezzel a problémával.

A boletta-törvény körül.

Meskó Zoltán megállapította, miszerint a gazdaközönség örömmel fogadta a boletta-törvényt mindennél, ahol felvilágosították a törvény rendelkezéseinek jelentőségéről. Hangzott, hogy a bor-boletta-törvény is be kellene vezetni.

Erdélyi Aladár kijelentette, hogy bármennyire súlyosak is az aprólékos panaszok, nem ez, hanem a politikai helyzetnek a megbeszélése az értekezlet feladata.

Mayer János földművelésügyi miniszter most ismételt felszólalt és kijelentette, hogy előrelátható volt, hogy a boletta bevezetésénél zökkenések lesznek, de a kormány gondoskodott róla, hogy a gazdaközönség teljes tájékozódást szerezzen az új törvényről. A kormány a mezőgazdasági termelést kívánta alátámasztani a törvénnyel, melynek kiállítását a legnagyobb eréllyel igyekeznek lehetetlenné tenni. Most van megoldás alatt a raktárhitelek kérdése és a bor- és csemegegyártás is messzemenő, áldozatos intézkedéseket léptet életbe a kormány.

A közep európai agrárállamok együttműködése.

A miniszter ezután kifejtette, miszerint a három agrár-exportállam együtt kíván működni a mezőgazdasági termények értékesítésénél; a magyar gazdasági szakértők Bukarestben kifejtették álláspontjukat, de végleges döntés még nem történt. Az ország földrajzi fekvése biztonyságot nyújt abból a szempontból, hogy sullyal esünk latba, hogy megkérdezzünk nélkül a gazdasági krízist nem tudják megoldani.

Csák Károly kívánatosnak tartotta, hogy a legközelebbi pártértekezlet azokkal a törvényjavaslatokkal foglalkozzék, amelyek összel a képviselőház elé kerülnek, így a karteltörvénnyel, a községi háztartások, a haszonbérietek, a hitbizományok készülő javaslatával s más javaslatokkal, amelyekkel az egyes miniszteriumok már elkészültek. Ezután arról szólt, hogy járta az országot és ismeri az emberek gondolkodását. Bethlen István gróf miniszterelnök nevének ma is olyan varázsereje van, mint négy évvel ezelőtt volt.

A képviselők lelkesen éljenztek Bethlen Istvánt, majd Csák Károly

azzal folytatta beszédét, hogy az egész országban nagy szeretettel veszik körül a miniszterelnököt, de vádakat vettek bele magukat a közvéleménybe, amelyeknek csak részben a gazdasági helyzet az oka. A képviselőknek kétszeres kötelességük, hogy ezeknek a rágalomnak ne adjanak hitelt.

Gáspárdy Elemér szóba hozta két vidéki polgármester felfüggesztését és kérte, hogy mindazok ellen, akik az autonomia leple alatt a maguk érdekeit szolgálják, érelyesen járjon el a kormány. Csak a régi becsület és tisztaság hozhatja meg a lelkek békéjét.

Nincsen ok gazdasági defetizmusra.

Vass József, helyettes miniszterelnök emelkedett szólásra.

Beszéde elején arról szólt, hogy a pártnak és a kormánynak tiszta képet kell adni az ország gazdaságpolitikájáról, a társadalom helyzetéről, felfogásáról és panaszairól. De fel kell tárni egyrészt a hibákat, másrészt az igényeket is, amelyek sürgetőbb módon jelentkeznek, valamint az eszközöket, amelyek a kormány rendelkezésére állnak.

— A legnagyobb fontosságú — ugymond — ma a gazdasági kérdés. Azzal a gazdasági pesszimizmussal szemben, amely a lelkeket nagymértékben elfogta, egy gazdasági szakértők, mint a gazdasági miniszterek azonos véleményével megállapítom, hogy

nincsen ok arra, hogy gazdasági defetizmus vegyen erőt a társadalom lelken.

Baj van, nehézségek vannak, ezt lelkes ember tagadásba nem veheti, de ha a gazdasági élet tényezőit nézzük, akkor tárgyilagosan arra, a megállapításra kell jutni, hogy gazdasági életünk magában egészséges és lehetőségeket rejt magában, amelyek megadják egyrészt az egészséges irányban való fejlődés lehetőségét, másrészt okos és ügyes külpolitikával karöltve arra, hogy le tudjuk küzdeni azokat a nehézségeket, amelyek nem a saját forrásainkból, hanem más forrásokból erednek és éppen ezért nehezebbek is.

Ezután a szomszédos államok gazdasági konferenciájáról beszélt Vass József. Tárnyalás alatt levő kérdéssel nem adhat részletes tájékoztatást, annyit azonban kijelenthet, hogy a csorbatói konferenciának kétségkívül az volt a rejtett célja, hogy a külpolitikai szempontból immár régi erejében érvényesülni nem tudó politikai kisanantot megerősíteni próbálták egy gazdasági alappal.

Ez nem volt barátságos gondolat felénk, ez a legenyhébb diplomáciai kifejezés, amelyet a magar részéről megengedünk.

Ha azonban szembenéznünk a gondolatokkal, akkor kétféle formáját látjuk a csorbatói konferenciának és a sinajai konferencián felvetett gazdasági törekvéseknek. Az egyik a három kisanant-állam gazdasági vámuniojának a gondolata, a másik a déli kisanant-állam agrár-gazdasági unioja, abból a szempontból, hogy a gabonakereslet és kínálat terén lehetőleg egységesen lépjenek fel, másrészt, hogy a harmadik kisanant-állam fogyasztópiacát miképpen tudják maguknak biztosítani.

Nem olyan egyszerű kérdés a kisanant-államok vámunioja, mert hiszen legtöbb kedvezményü szerződésünk van egy kisanant-állammal, tehát a preferenciális vámok minket is megilletnek.

Beszéde végén a helyettes miniszterelnök nagy tetszés mellett arról szólt, amikor a tisztviselői visszaélésekre reflektált, hogy senki sem gondol arra, hogy bűnököt eltussoljon, aki bünt követett el, az nem bujhat ki a büntetés alól. Hangsúlyozza azonban, hogy a magyar tisztviselői karra általánosítani ily szempontból nem lehet. A magyar tisztviselői kar nehéz és kitünő munkát végez s ezért a legnagyobb tisztelet illeti meg.

— Azok a képviselők, akik az or-

A legjobbat a legjutányosabban kapja !!

Alapítási év
1831.

Intézeti
kelengyék

szakszerű összeállításban

KARDOS LÁSZLÓ
DEBRECEN, KOSSUTH UCCA 9.

Matrác-takaró-paplan nagyválaszték.

Egyszerű összehasonlítás meggyőző

szágot járják. — fejezte be beszédét Vass József, — de én magam is tanúságot tehetek arról, hogy a józan magyar nép bizalma nem ingott meg a párt iránt s a kormány iránt, amelynek élén Bethlen István gróf áll és a nép a tett intézkedésekből látja, hogy a kormány és a párt méltó letéteményese annak a bizalomnak, amelyet beléje vetettek.

A pártértekezlet tagjai lelkesen megjelenezték Vass József helyettes miniszterelnöktől.

Kállay Miklós államtitkár szólalt fel ezután s újból kijelentette, hogy a kenyér árában semmi változás nem lesz.

Örffy Imre, az Orosházán tartandó országos iparosgyűlésre hívta fel a párt és a kormány figyelmét.

Végül Szabó Sándor hangoztatta, hogy a kormánynak az a feladata,

hogy figyelje a kartelek működését abból a szempontból, hogy ne uszorázhassák ki a fogyasztókat.

Bethlen miniszterelnök üdvözlését küldi a pártnak.

Ezután Pesthy Pál elnök bejelentette, hogy Bethlen miniszterelnök hozzá intézett üdvözlésében szívvelyes üdvözlését küldi a pártértekezletnek és sajnálkozását fejezi ki, hogy igen fontos, közérdekű elfoglaltsága miatt az értekezleten nem jelenhetett meg. Az elnök bejelentette, hogy a párt legközelebbi értekezletét szeptember 8-án Lillafüreden tartja. Ezután a pártértekezlet véget ért. Az értekezletet ebéd követte melyen felszólalás nem történt. Ebéd után a társaság hajóra szállt és átmentek Balatonfüredre.

A sztrájkolóknak repülőgépről dinamitost bombát dobtak le a munkásokra

London, augusztus 11. Providence Kentucky állam melletti szénbányák felett ma délelőtt amikor a munkások éppen a tárna felé mentek, narancssárga színű repülőgép jelent meg és kilenc bombát dobott le.

A ledobott bombák közül azonban csak kettő robbant fel és nem okozott kárt. A rejtélyes merénylet a lakosság

körében óriási pánikot keltett. A rendőrség megállapította, hogy a bombák dinamittal vannak töltve. Ezen a vidéken hónapok óta heves bérharcol dúltak és a bíróság nemrég büntető parancsot adott ki száz sztrájkoló ellen, akik a munkába álló bányászokat terrorizálták.

Amerikában a nagy melegben megfőttek az almák a fákon

Most már ott is esik az eső, de de már aligha javíthat a termésen.

Newyork, augusztus 11. Az Unió középnyugati részének hét államában, amelyben a szárazság igen nagy kárt okozott, megindult a várva várt esőzés.

A hőség már olyan nagy volt, hogy a világ legnagyobb folyója, a Mississippi már csak mint aránylag keskeny esztorna folyik széles medrének közepében. Több kisebb folyó és forrás amely vízzel táplálta, teljesen kiszáradt.

London, augusztus 11. Newyorkban és a középnyugati államokban tegnap könnyű eső enyhítette a forróságot, — de a terméshelyzetet nem javította, mert már elkéselt.

London, augusztus 11. Idahoból és Ohióból száztíz fok Fahrenheitot jelentenek. Nyugatvirginianban tízennyolc

ezer farmercsládót éhhalál fenyeget. Kentuckyban a gyermekek között tifusz és vérhasjárvány terjed. A katonai tankokat vízhozásra használják. A dohánytermés ötven százaléka elpusztult.

London, augusztus 11. Egy pennsylvaniai botanikus megállapította, hogy a zalmafák napos oldalán levő almák jórésze megfőtt. A tyúkok által a napon hagyott tojásokból önmaguktól kikelnek a csirkék.

London, augusztus 11. Newyorkban az élelmiszerárak drágulását heti egymillió dollárra becsülik. Ohióban a telefonársaság a farmereknek elengedi a telefondíjak egyharmadát, mivel a földművelő lakosság teljesen tönkrement.

Feltünőbbé teszik az autók rendszámát

Szeitovszky belügyminiszter nyilatkozata.

Balatonföldvár, augusztus 11. A Balatonföldvári pártértekezletre egybegyűlt egységespárti képviselők közül többen megkérdezték Szeitovszky belügyminisztert, hogy milyen intézkedéseket szándékozik tenni a legutóbbi sorozatos autószerencsétlenségek miatt a női gépkocsivezetők és a gázolás után elmenekülő autóvezetők ellen.

A belügyminiszter a kérdésre a következőket válaszolta:

— A női gépkocsivezetők ellen nem lehet és nincs is kifogásom. Ugyanolyan elbírálásban részesülnek, mint a férfivezetők. Külföldön is igen sok nő vezet gépkocsit s velük szemben nincs érvényben valami különleges jogszabály.

— Egyébként úgy látom, hogy a közlekedési kódex életbelépése óta javul a helyzet az autóközlekedés terén. A kódex új rendszert állapított meg, úgy Budapesten, mint vidéken és lehetővé teszi, hogy könnyörtelenül megbüntessük azokat, akik ha balesetet okoznak a szerencsétlenül járt embert elhagyják, megszöknek és ezzel igyekeznek kibujni a felelősség alól. Ha akár az úrvezetők, akár a soffőrök között akad, aki ilyet tesz, a hatóság

gok a legerélyesebben eljárnak vele szemben és könnyörtelen büntetéssel elejét veszik az ilyen esetek megismétlődésének. Lehetséges, hogy a mai számozás nem olyan, hogy lehetővé teszi az autók könnyű felismerhetőségét és ezért feltünőbbé tesszük a rendszámot, hogy lehetővé váljék a gázoló autók gyáva megfutamatodása.

LÓ FARKÁHOZ KÖTÖTTE ÉS HALÁLRA HURCOLTATTA HARAGOSÁT.

Bukarest, aug. 11. A Jassy mellett fekvő Andrieseni községben vadállati kegyetlenséggel kínozták halálra Madici földműves régi haragosát, Gramaticit ottani lakost. Először fejszével támadt rá és a súlyosan megsebesített Gramaticit egy ló farkához kötve órákon keresztül vonszolta a buzaföldeken. Áldozatát ezután egy sánca dobta és ott hagyta. A szerencsétlen embert másnap még életben találták az arramendó falusiak, de kórházszállítás közben kiszervegett. Medicit letartóztatták. Az ügyészség teljes beismerő vallomást tett.

A lelkesválasztás

elnöksége, tekintettel arra, hogy az abszolút többséget egyik pályázó sem nyerte el, a két legtöbb szavazatot nyert pályázó között, nevezetesen dr. Diószeghy Mihály és Papp Imre közt

pótszavazást

rendel el. Felkérjük a választókat, továbbá a kiküldött presbitereket, valamint a két jelölt bizalmiférfiait, hogy ma, aug. hó 12-én reggel 8 órakor a rendes helyen megjelenni sziveskedjenek.

dr. Miskolczy Pál,
kir. közjegyző
elnök.

dr. Barabás Samu
ref. esperes,
országgyűlési képviselő
elnök.

Megkötötték a magyar-román kereskedelmi szerződést

Budapestről jelentik: A Romániával kötendő letelepedési, kereskedelmi és hajózási, valamint állategészségügyi egyezmény megkötése iránt már hosszabb idő óta folyó tárgyalások az általános részhez tartozó néhány pont kivételével, amelyek tisztázása a két kormány részéről folytatódó eszmecsere fog igényelni — az egyezmény egyéb, így tarifális részeiben is meg egyezésre vezetvén, a szóbanforgó egyezmény és mellékletei — a függőben maradó pontok kivételével — a tárgyaló bizottságok vezetői, román részről Griorcea Basil budapesti rendkívüli követ és meghatalmazott miniszter, magyar részről pedig Nickl Alfréd rendkívüli követ és meghatalmazott

miniszter által a mai napon parafaltattak.

Az egyezmény aláírására a függőben maradt kérdések tisztázása után fog sor kerülni.

Tekintettel arra, hogy a magyar-román kereskedelempolitikai viszony rendezésére vonatkozó, ezidőszert érvényben levő ideiglenes megállapodás hatálya folyó évi augusztus 31-én lejár, a két ország közötti kereskedelempolitikai viszonyoknak folyó évi szeptember hó elsejétől kezdődően az új szerződés életbeléptéig, legkésőbb 1931 január 1-ig a legnagyobb kedvezmény alapján való újabb rendezése iránt a fentnevezettek jegyzékváltás útján a mai napon egyezményt kötöttek.

Százezer főnyi hadsereget állítanak a szovjet ellen

Páris, augusztus 11. A Chicago Tribune érdekes jelentést közöl a párisi orosz emigráció egyik titkos üléséről, amelyen a nyomtalanul elűnt Kutepov tábornok utódja, Miller tábornok elnökösként Kutepov után, mint ismeretes, Miller vette át az ellenforradalmár orosz csapatok főparancsnokságát. A titkos értekezleten különböző új terveket tárgyaltak, amelyek alapján új ellenforradalmi akciót készítenek elő, még pedig az eddigi ellenforradalmaknál szélesebb alapon. Miller tábornok bejelentette, hogy az ellenforradalmi akció finanszírozása biztosítva van, mert a Royal Dutch elnökigazgatója, Sir Henry Deterding vállalta az összes költségeket. Sir Henry Deterding, a durgazdag petróleumkirály, mint ismeretes, elkeseredett ellensége a szovjet

nek és már régebben is finanszírozott ellenforradalmár akciókat. Miller tábornok után az orosz ellenforradalmár kémszervezet vezére, Stogov tábornok számolt be az oroszországi helyzetről. A vörös hadseregben működő ellenforradalmár kémeik jelentése alapján most már nyilvánvaló, mondotta Stogov, hogy a vörös hadsereg fegyelme megbomlott, a csapatok elégedetlenek és a szovjetrendszer többé nem támaszkodhatik rájuk.

Néhány hét leforgása alatt százezer főnyi ellenforradalmár hadsereget lehet felállítani s ezzel a hadsereggel könnyen meg lehet dönteni Sztalinék uralmát. A titkos értekezlet végül megválasztotta az új orosz hadsereg főparancsnokát Diterics Mihály tábornok vezetésében.

A pittsburgi polgármester nagytontosságú kijelentései Debrecenben

Tekintsenek az esthajnal csillagra, mely Amerika felől kél fel és meg hozza Magyarországnak a szabadságot. — A vendégek a legnagyobb elragadtatással nyilatkoztak a Hortobágyról és a debreceni intézményekről.

Debrecen városa mindig híres volt vendégszeretetről, de ez a magyaros vendégszeretet talán még sohasem nyilatkozott meg olyan spontán és őszinte fogadtatásban, amint azt Kline pittsburgi polgármester ittartózkodása alatt történt. Debrecen közönsége önkéntelenül megéreztte, hogy a messze tengerentúlról a magyarságnak egy nagy barátja jött el hozzánk és ennek a szívből fakadt érzésnek hatása alatt mindenütt meleg ünneplésben részesítették a polgármestert. A vasárnapi napon a Hortobágyot és a debreceni intézményeket látogatták meg a vendégek és a látottakról a legnagyobb elragadtatással nyilatkoztak.

A VÁROSHÁZÁN.

Vasárnap reggel 9 órakor már ott parádézott a Bika-szálló előtt a remek ötösfogat, a bakon a díszruhás hajdúkkal. A többi városi fogattal együtt várta az amerikai vendégeket, hogy a városházán végbemenő hivatalos fogadtatásra szállítsa őket.

Vásáry polgármester beszéde

Mikor a társaság összegyűlt a polgármester szalonjában, Vásáry István Charles Kline elé lépett és angol nyelven a következő beszédben üdvözölte:

Polgármester Ur! Debrecen szab. kir. város közönségének megbízásából szeretettel üdvözölöm önt városunkban, mint vendégünket és köszönöm önnek, hogy látogatásával ősi városunkat meglátogatta. Önben nem az előkelő idegent üdvözöljük, mert mi nem tekintjük Önt idegennek; úgy fogadjuk önt, mint jó barátot és mint rokont. Az a nagyszerű fogadtatás, amelyben ön bennünket amerikai barátok utunk alkalmából városában részesíteni kedves volt, örökre barátokká tett bennünket és

rokonokká tett bennünket a szabadságnak az az olthatatlan szeretete, amely Kossuth Lajos történelmi alakján keresztül a magyar és az amerikai nemze-

Kline polgármester válasza

Charles Kline polgármester meg hatottan vette át az ajándékot és a következőkben válaszolt az üdvözlő szavakra:

Mélyen meghatottak azok a szavak, amelyeket Ön polgármester ur, mint ennek a nagyszerű, minden ízében magyar városnak vezetője hozzám intézett. Teljes szívemből átérzem annak a szokatlanul meleg fogadtatásnak a jelentőségét, amelyben itt részesültem, mert tudom, hogy

ez a város mindenkor a hagyományos magyar szabadság megdönthetetlen vára volt és azt is tudom, hogy abban a templomban, amelynek két tornya üdéltszik, Kossuth Lajos nyilatkoztatta ki a maga magasatos elveit az emberi szabadságról és egyenlőségről.

Kossuth Lajost később Amerika is rajongó lelkesedéssel fogadta és így Kossuth Lajoson keresztül ősz szedobban Amerika és Magyarország szíve.

Ismerem Magyarország szomorú helyzetét, tudom, hogy a nagy vérzivartart követő trianoni béke megsztotta az országot területének kétharmadától, elvitte a fejlődéshez és megélhetéshez szüksé-

A polgármesteri hivatalban már együtt voltak a tanácsnak Debrecenben idős tagjai, élükön dr. Vásáry István polgármesterrel. A folyosókat futószőnyeg takarta és a szőnyeget virágok szegélyezték, a polgármesteri hivatal bejáratát pedig Pohl főkertész szakavatott irányítása mellett a városi kertészet emberei virágokból font diadalkapuvá varázsolták.

Fél tíz órakor gördültek be a fogatok a városháza ódon bejáratá alá és pár perc múlva beépített a polgármester szalonjába Charles Kline, Pittsburg polgármestere. Frissen, jókedvűen fogott kezet a jelenlevőkkel és barátságos beszélgetésbe kezdett a polgármesterrel. Ezalatt összegyűltek a többi urak is: Rickert Ernő amerikai magyar plébános, Lieber Endre székesfővárosi tanácsnok, dr. Chikán Béla pesterzsébeti polgármester, Kende Géza, az amerikai Szabadság főszerkesztője, Paizs Ödön hírlapíró, dr. Huszka Viktor, a fővárosi idegenforgalmi hivatal vezetője.

teket elválaszthatatlan érzelmi közösségben forrasztotta össze.

De szabadság nem lehet seholy igazság nélkül. Ezért vagyunk biztosak abban, hogy a szabadság országá: Amerika, fel fogja karolni a mi igazságos ügyünket. Az igazság, bármennyire is elkövetett Trianonon mindent, hogy bekösse a szemét, a mi oldalunkon van és így Amerika sem lehet másutt, mint mi velünk.

Engedje meg Polgármester ur, hogy megégyezzen üdvözöljem Önt és az Ön kiváló személyében a nagy amerikai nemzetet s reméljük, hogy kipróbált barátságukat a jövőben is meg fogják irántunk tartani.

Beszédének befejeztével Vásáry polgármester átnyújtotta Mr. Kline-nek Debrecen város ajándékát: egy művészies, bőrkötésű albumot, mely magyaros motívumokkal díszítve, az angol beszédet tartalmazta.

ges területeket, amelyek lehetővé tették, hogy a lakosság a földmívelésen kívül iparral is foglalkozzék. Mindazonáltal remélem és hiszem, hogy

eljön az idő, mikor a világ közvéleményének szeméről lehull az a takaró, amely most még a tisztánlátásban megakadályozza, derengeni kezd már és bizonyos vagyok benne, hogy a népek igazságérzete ki fogja korrigálni azokat a rettenetes tévedéseket, amelyekkel az ugynevezett trianoni szerződés megbénította és a fejlődés lehetőségeitől megfosztotta ezt a kultúrában gazdag országot.

Azt a nagyjelentőségű elvet, hogy a mai társadalomban mindenkinél ki kell vennie részét az alkotó munkából, itt teljes mértékben megvalósítva látom. Bámullattal szemlélem ennek a városnak képét, csodálkozva jártam be a Déri múzeum termeit és nagyon jól tudom, hogy kiváló polgármesterek alkotó ereje járult hozzá legnagyobb mértékben ahhoz, hogy Debrecenre nemcsak a város minden egyes polgára, de az egész nemzet büszke lehet. Mégégyezzen

hálásan köszönöm a meleg fogadtatást és biztosíthatom Önöket arról, hogy mindörökké a szívembe zártam azt a fogalommalá vált nevet, hogy: Debrecen.

Kline polgármester szívből jövő becsődét a jelenlevők kitörő éljenzéssel fogadták. A társaság ezután levonult a városháza udvarára. Itt a fényképezés a debreceni látogatás emlékére több képet készítettek, köztük egyet, mikor a vendégeket a díszruhás hajdúk állják körül. Kline polgármesternek láthatólag tetszett ez a beállítás és mint igazi demokrata a felvétel után mély meghajtással köszönte meg a hajdúknak, hogy asszisztáltak a fényképezésnél.

Ezután valamennyien autókra ültek és a társaság kihajtatott a Hortobágyra.

A HORTOBÁGYON.

A Hortobágy vasárnap bizony szomorú képet mutatott. Vigasztalanul patakzott az eső, a mező felázva. De még így is költői hangulat borult a pusztára. A mérhetetlen síkság felett komor, fekete felhők húztak el, a ragyogó nap eltűnt és a rezgő délibáb helyett köd ült meg a láthatárt. Új, szokatlan és mégis annyira érdekes képet öltött a pusztá.

Kline polgármestert és társaságát cseppet sem zavarta az eső. Frissen ugrottak ki az autókba és felgyűrt nadrággal gázoltak át a sáron. Zöld József tanácsnok megadta a jelt és csakhamar feltűnt messziről a város nagyszerű ménese. Paltogtak a karikások, dühöngött a lovak lábai alatt a föld és pár pillanat alatt ott vágta-tott el a ménés a nézők szemei előtt. A csikósok vállukon az e'maradhatatlan cifraszűrre, pompás ügyességgel kormányozták a lovakat.

Azután odatarték a ménest közvetlenül a társaság elébe és most a vendégek közéről gyönyörködtek a remekszép állatokban. Az értékesebb példányokat külön élvezték a csikósok és az amerikai polgármester szeretettel simogatta meg egyik-másik nyakát. Majd tréfásan fordult Zöld főjegyző fe'é, aki lovagló nadrágban

„A trianoni szégyenokmányon nincsen rajta Amerika neve!”

Délután 2 órakor vette kezdetét a bankett, amelyen a legjobb hangulat uralkodott. Leves után 1901-es tokaji aszu került az asztalra, amelyből szemmelátható élvezettel ivott pár kortyot az amerikai polgármester. A pecsénye után emelkedett szólásra dr. Vásáry István polgármester és általános figyelem közepette a következőket mondta:

Nagyon örülök, hogy a rossz idő dacára megtekinthettük a Hortobágyot és a vendégek láthatták a híres pusztát. Mi félig-meddig szégyenkezve mutogattuk ezt a síkságot, amely olyan kevés kultura nyomát viseli magán. Mégis örülök, hogy alkalmunk volt a pusztát megmutatni, bizonyosságát annak, hogy ezer év küzdelmeinek milyen következményeje volt a magyar nemzetre.

Ezen a pusztaságon igen sok virágzó község állott, amelyeket a török invázió pusztított el abban a harcban, amelyet a magyarság a művelt nyuzat védelmezésében vi-

volt:

— Szeretném Önt egy kicsit lovagolni látni! — mondta nevére.

A vendégek ezután megszemlélték a csikósok által készített nyeret, a karikásokat, a cifraszűrt. Megnézték a „pasalót”, átmentek a hídon és megtekintették a gulyát és megleően érdeklődtek a hortobágyi pásztorelet iránt. Erre persze a pusztai élet nagy ismerője: Ecsedi István múzeumigazgató adta meg a szakszerű felvilágosítást.

Ezután a csikósok felsorakoztak a csárda e'é, elébük álltak a vendégek és a fényképezés megörökítették az érdekes képet. Kline polgármester is is tanujelét adta demokrata voltának: sorban kezet fogott a csikósokkal és mindegyiktől megkérdezte:

— How do you do? (Hogy van?)

Azok persze nem tudtak válaszolni erre a „nyakatekert” szavakra, de magukban mindenesetre elismeréssel adóztak „az idegen tekintetes úr”-nak, aki nem állal parolázni az egyszerű csikóssal.

A kirándulást a társaság a hortobágyi csárdában fejezte be. Nagyszerű papramorgó került az asztalra, akadt szá'onna, füstölt kolbász, gomolyaszalámi és paprika is és a vendégek bicskát fogva a markukba derekasan hozzáálltak a falatozáshoz, a speciális magyar ételeket leöblítve, a jöfőle barackpálinkával.

Villásreggeli közben persze kedélyes hangulat uralkodott. Az amerikai polgármesternek iz'ett a szalonna és evésről lévén szó, visszaemlékezve az Angol Királynő Bundájában elköltött vacsorára, megjegyezte:

— Még most is a szájamban az íze a nagyszerű paprikáscsirkének!

A csárda étkezőjében ott olvasgalt egy kis debreceni leány: Kenessey Éva. A polgármester elkérte a könyvet és beírta a nevét: Charles Kline, Pittsburg polgármestere. Azután szeretettel megkérdezte a leánykát:

— Szeretne Amerikába jönni?

— Az egyik bátyám már kint van, — hangzott a válasz, — s én is szeretnék kimenni.

— Hát ha kijön, látogasson meg! — mondta jókedvűen Mr. Kline.

Dél elmúlt, mire a társaság felkerelkedett és újra elfoglalta helyét mindenki az autókban, visszafelé azonban már nem ment egész simán az út: a polgármester autója négyezer is leállt, mert a hűtével volt valami kis baj. De az ügyes sofőr gyorsan segített ezen is és végeredményben egyegyed két órára a Bika bejárata e'é gördültek az autók.

vott a török ellen. A török hódoltság után annyira műveletlenné vált ez a vidék, hogy azt a kultúrába bevonni nem sikerült.

A Hortobágy egyik nevezetessége az is, hogy ott délibábot lát az ember. A délibáb nagyon sokszor egész falvak képét vetíti elénk. Addig, míg nem éltük a mai szomorú időket, a délibábon csak a délibábot élveztük.

De ma a délibábon felvetett képekben a pozsonyi vár, a kassai dóm, a vajdahunyadi vár és sok ezer elszakított falu képét látjuk.

Akik nem barátaink, örömmel mondják, hogy napnyugtával eltűnik a délibáb. De mi hiszünk az Írásban és azzal együtt mondjuk: Kérjetekek és megadaték.

A mi veszteségeinket a trianoni béke foglalta okmányba.

Mi örülünk, hogy ezen a szégyenokmányon az Egyesült Államok nem szerepelnek.

Amerika magasatos gondolatokat

vetett fel, amelyekre a békét alapítani kívánta, ezeket az eszméket azonban az öreg Európa gyűlölködő népei meghamisították. Ugy érezzük, hogy az idő érik az igazságra és megvagyunk győződve, hogy

Amerika, mely nem adta nevet oda a szegyenokmányhoz, segítségül jön, hogy az általa hirdett elvek iralomra juthassanak és az igazság kiderüljön.

Ezekkel a gondolatokkal ürítem poharamat vendégeinkre, elsősor-

„A magyar népnek bármikor joga van az amerikai szenátus elé járulni és kérni a béke megváltoztatását”

Nem sajnálom, hogy kimentem a Hortobágyra. — kezdte beszédét az amerikai polgármester, — mert ha én magamban felteszem, hogy valamit megnézek, azt mindenképpen megtekintem, olyan csefélységek, mint például egy sáros ut, engem nem riasztanak vissza. Már Amerikában gondoltam, hogy nemcsak Budapestet akarom megnézni, de meglátogatom Debrecen is, mert a magyarság ősi várában akarom tanulmányozni a mezőgazdasági viszonyokat és a nép szokásait, amelyekről azt hallottam, hogy bizonyos vonatkozásokban megőrizték a 100 év előtti hagyományokat. Bármennyire is tetszett a puszta, mikor arra gondoltam, hogy télen milyen hideg lehet ott, bevallom, nem szeretnék ott lakni. Most már értem, hogy a pásztorok miért hordják azokat a bundákat, amelyeket a múzeumban dr. Eesedi ur megmutatott nekem.

Meg tudom érteni — folytatta Mr. Kline, — hogy az ellenség csak délibábnak hiszi a revíziós törekvéseket. Megértem, hogy mikor minden természeti kincset elvettek, ebbe Magyarország sohasem nyugodhat bele. Nagy örömmre szolgál, hogy Vásáry polgármester ur hivatkozott arra, hogy a trianoni békét Amerika nem írta alá. Ennek következtetésében

a magyar nemzetnek bármikor jogában áll az amerikai szenátus elé járulni és kérni, hogy ezt a szegyeneljes békét változtassák meg. Csak nekem magamnak egy millió amerikai áll a hátam megett és tudja meg azt is, hogy az igazi barátai odaát vannak, azok, akik a trianoni szegyenokmányt nem írták alá.

Igaza van a Bibliának: Kérjétek és megadatik. Mi is mindnyájan hiszünk az imádságban. Szívemből kívánom, hogy az elnyomott magyar népek az imádsága megtalálja a jó Istenhez az utat

Fogjanak össze Amerikával, tekintsenek az esthajnal csillagra, amely Amerika felől kel fel és amely meghozza a szabadulást mert meg vagyunk győződve, hogy Magyarország álmai rövidesen valóra válnak!

Kline polgármester beszédét, — amelyet szintén dr. Keresztesi Kiss tolmácsolt magyarra, — viharos tetszés követte. Minden jelenlevő átérzte Pittsburg polgármestere kijelentéseinek rendkívüli fontosságát és jelentőségét.

A bankett alatt különben az amerikai polgármester kedvesen elbeszélgetett a körülötte ülőkkel. Különösen Vásáry polgármestertől érdeklődött a magyar szokások, az alföldi mezőgazdasági viszonyok felől és felvetette azt a

ban Mr. Kline polgármester urra és Pittsburg város jólétére.

Vásáry polgármester költői lendületű és amellet az igazság mesgyéjében mélyen szántó beszédet nagy taps fogadta és maga az amerikai polgármester is, — akinek dr. Keresztesi Kiss József tolmácsolta a beszédet precíz fordításban — mélyen megindulva hallgatta a dr. Vásáry István szavai-ból megdönthetetlen erővel kiáradó igazságokat.

Még el sem ült a beszédet követő taps és máris szólásra emelkedett Kline polgármester.

témát, hogy hogyan lehetne a mezőgazdasági termelést intenzív ipari termeléssé átváltoztatni. Majd a magyar nóták szépségét dicsérte.

— *Milyen szomorú lehet ez a nép, — jegyezte meg találoán Mr. Kline, — amely annyira átérzi a szomorú nótákat és amely ezek mellett annyira meghatódik.*

AZ EGYETEMI TELEPEN

Négyre járt az idő, mikor a társaság újra autókba ült és a nagy-erdei klinikai telepre hajtott. Itt először a konyhákat tekintették meg. Nemesak Kline polgármester, de a többiek is, különösen Kende főszerkesztő és Rickert plébános a legnagyobb elragadtatással szemléltek a teljesen modern berendezésű telepet.

Rövid fél óra alatt több épületet és pavillont nézett meg a társaság. Mindenütt orvosok kalauzolták a vendégeket és szakszerű felvilágosítással szolgáltak a kérdésekre. A látogatás befejeztével az amerikai polgármester kijelentette, hogy meg hazájában sem látott ilyen modern egyetemet.

UJ VIRÁGOT NEVEZTEK EL KLINE POLGÁRMESTERRŐL

Az egyetemi telepről a városi kertészet telepre vonult az illusztris társaság, mindnyájan igen nagy tetszéssel járták végig a virággyákat, megcsodálták a pompás színekben virító virágokat. Majd érdekes jelenet következett. Pohl főkertész bemutatott egy új virágot, egy hosszú évek fáradságos munkája után kitenyészett kanna növényt,

amelyet Charles Kline nevről neveztek el.

Az erről szóló „keresztelési jegyzőkönyvet” maga a polgármester is aláírta és most már a legközelebbi virágkiállításán egy új virág fog szerepelni: *Canna Klinea.*

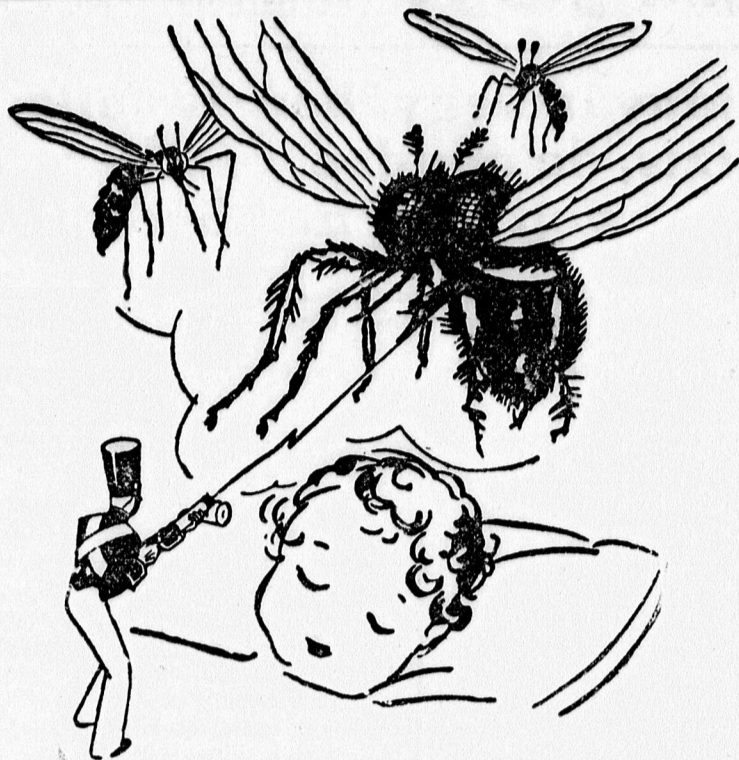
Legutoljára a kollégiumi anyakönyvtárt tekintették meg a vendégek, ahol Pittsburg polgármestere nagy érdeklődéssel lapozgatótt a ritka példányokban. Valamennyi vendég beírta nevét a kollégium vendégkönyvébe.

AZ ELUTAZÁS

Öt órakor a Bika szállóbeli lakasokról hajtattott ki a társaság a vasuti állomásra. Dr. Székely Ferenc állomásfőnök különös előzékenységből még a vonat érkezése előtt egy Pullmann-kocsit állított az első vágányra, úgy hogy a vendégek rögtön beszállhattak.

A bucsuzás rendkívül szívélyes volt. Kline polgármester hosszan és melegen szorongatta debreceni kollégája kezét és

nem győzte hangoztatni, hogy mennyire jól érezte magát Debrecenben és milyen felejthetetlen impressziókat szerzett itt.

Nyugodtan pihenhetsz, veszély nem fenyeget. Flit biztosan pusztít szúnyogot, legyeket.

A gyermek életéért nagy adót fizet a visszataszító rovaroknak, melyek csökkentik ellenálló képességét, beszennyezik eledelét és hordozzák a betegséget szegény kis védtelen testére. A rovar a gyermekkor legfenyegetőbb veszedelme. Permetezzünk Flitot. Flit megöli a legyeket, szúnyogokat, bolhákat, tetveket, molyokat, hangyákat, svábokat, poloskákat... és elpusztítja petéiket is. Veszélytelen. Nem hagy foltot.

Flit nem tévesztendő össze más rovarirtókkal! Sárga kanna — fekete sávval!

FLIT

Gyorsabban öl

Panacea Gyógyszeripari Rt., Budapest, VI., Fügylő ucca 16.

De a többi vendégek is nagy szeretettel köszönték meg Vásáry polgármesternek a város szívélyes vendéglátását, mint Kende főszerkesztő szellemesen megjegyezte: „A meleg vendégszeretetet azzal fogjuk meghálálni, hogy legközelebb egy hétre jövünk Debrecenbe!”

Nemsokára ezután berobogott a gyorsvonat, a vendégek pullmannkocsiját hozzákapcsolták és már indultak is Budapest felé. Vala-

mennyien még sokáig integettek bucsut a debrecenieknek.

Kline polgármesterben egy újabb nagy barátot és hathatós támogatót nyert a magyarság és Debrecen. Charles Kline-nek a trianoni szegyenokmányról és a revízióról tett súlyos kijelentései pedig rövidesen visszhangot fognak verni nemcsak európaszerte, de a messze tengerentúlon is!

Dr. Nyíri László.

Vitéz Keresztély János, Biharvármegye testnevelési felügyelője meghalt

Mélyen megrendítő haláleset történt hétfőn délután Berettyóújfaluban. Vitéz Keresztély János nyugalmazott ezredes, Bihar vármegye testnevelési felügyelője, hirtelenül, tragikus körülmények között elhunyt.

A hivatásának magaslatán álló, nemes gondolkodású kiváló férfiut váratlanul ragadta el a halál.

Vasárnap este rosszullettől panaszkodott hozzátartozóinak, az éjjelt azonban nyugodtan töltötte. Hétfőn reggel kissé fáradtan ment be a hivatalába, ahol délután dr. Nagy Géza, a biharmegyei közpórház igazgató-főorvosa, egyetemi magántanár látogatta meg, hogy megvizsgálja. Vitéz Keresztély megnyugodva, délbén mezebedelt és ebéd után még vidá-

man elbeszélgetett családjának tagjaival. Délután három órakor azonban hirtelen szívgöres lepte meg. Felesége a közpórházba telefonált, de mire az orvosok megérkeztek, csak a beállott halált konstatálhatták.

Egész Biharvármegyében nagy részvételt fogadták a halálhírt és a részvét jeléül a biharvármegyei Leventeházra kitűzték a fekete lobogót.

Sorony ágybetéte

legjobb minőségű készí

Neumann Pósteria ucca 17

Cukrászda- Cáthelyezés **JOST** cukrászdája, Piac-u. 61. alatt (Fischer ház) megnyílt.

Hajdúvármegyében is fellépett a gyermek- paralízis, de minden esetben jóindulatú lefolyású volt s nem követelt áldozatot

Az idén júliusban volt a legnagyobb a szaporodási arányszám. — Általában javultak a közegészségügyi viszonyok a vármegyében. — A csecsemővédőintézetek működése.

DR GÖRGEY MÁRTON VÁRMEGYEI TISZTI FŐORVOS JELENTÉSE A KÖZIGAZGATÁSI BIZOTTSÁG ELŐTT.

Az utóbbi időkben Hajdu vármegyében jelentősen javultak az egészségügyi állapotok. Mindenütt bizonyos program szerint dolgoznak az illetékes hatóságok s ennek lehet köszönni, hogy aránylag rövid idő alatt a golyvát ugyszólván teljesen megszüntették a vármegye területén, a trachomajárvány nagyban csökkent, sőt a gümőkór áldozatainak a számát is sikerült jelentősen redukálni.

Ennek a sikeres egészségügyi politikának irányítója Rásó István alispán, aki alig 8 hónapja áll a vármegye élén s máris jelentős alkotások és intézmények egész sorával tette felelőssé a nevét. Az egészségügy terén indított küzdelemben értékes segítő társat kapott az alispán Görgey Márton vármegyei tiszti főorvos személyében, akinek a programja minden elismerést megérdemel.

Hajdu vármegye közigazgatási bizottsága egyébként hétfőn délelőtt tartotta rendes ülését, melyen Görgey Márton tiszti főorvos részletesen beszámolt a vármegye múlt havi egészségügyi viszonyairól.

A nagy gondná és hozzáértéssel megszerkesztett főorvosi jelentés a következő:

Hajdu vármegye 1930. évi júliusi egészségügyi állapotairól jelentésemet a következőkben terjesztem elő:

Vármegyénknek az elmúlt havi népmozgalma jó volt s eredményei ebben a hónapban eddig a legjobbaknak mondhatók. Született ugyanis 503 gyermek, kik közül halvaszületett 16 (3,2%), meghalt viszont 263 egyén s így a természetes szaporodás 224 lélek. Ez a szaporodás eddigéig ebben az évben a legjobb. Ennek az örömdetes jelenségnek oka az élveszületések magas számában keresendő.

Uralkodó kóralak volt az elmúlt hónapban a lélegző szervek hurutos és gyulladási megbetegedése, viszont a csecsemők és kisdetek emésztő szerveinek hurutos betegségei is jelentkeztek. Ez a betegség a nyári meleg hónapok ijesztő betegsége, a bélhurut azonban az elmúlt években tapasztalt magas számához viszonyítva, lényegesen kevesebb számban jelentkezik s a bélhurutban elhalt csecsemők és kisdetek száma a múlt években elhaltak számához viszonyítva alig felényi.

A hevenyfertőző betegségek szörványosan fordultak eő vármegyénkben s általában véve jóindulatú lefolyást mutatnak. A hasi hagymáz is jelentkezik s megjelenésének intenzitása — úgy látszik — a tavalyinak lényegesen alatta marad.

Gyermekbénulás előfordult Püspökkladányban 4 esetben. Mind a négy eset általában jóindulatú lefolyású. A népjóléti és munkaügyi miniszter urnak erről a betegségről alispán ur távirati jelentést tett, magam pedig a járási főszolgabíró ural erélyes intézkedéseket tettem a betegség tovaterjedésének megállítására.

Az idült fertőző betegségek közül gümőkór 31 esetben (11,7%) volt a halál oka. A félélvégi trachomás kimutató adatai szerint van jelenleg vármegyénk területén 74 nyilvántartott

trachomás beteg, kik közül 47 hajduhadházi beteg.

A vármegyénk területén működő 12 védőintézet elmúlt havi tevékenységéről készített kimutatást tisztelettel csatolom. Én egyenesen a védőintézetek hatásának tulajdonítom, hogy a csecsemők és kisdetek bélhurutja lényegesen kevesebb számban jelentkezik és az ebben a betegségben elhaltak száma az elmúlt években elhaltak számához viszonyítva aig felényi.

Jelentem ezzel kapcsolatosan, hogy alispán ur gondoskodásának tárgyát képezi a védőintézeteknek — ahol ez lehetséges — tejkonyhával való ellátása és ahol lehet állítani, a védőintézeteknek kvarzlámpával való felszerelése. Azonkívül lehetővé tette alispán ur, hogy Hajdúszombában a tejkonyha megnyitástól napi 25—30 liter tejet osszanak ki az arra szorulóknak közt fél—egy liternyi mennyiségben. Ugy szintén jelentem kell azt is, hogy Hajdúnánáson erősen épülőfélben van a 20 ágyas szülőotthon és szeptember hó folyamán az egyes védőintézetek közt kioszthatunk 55 csecsemőkelenget, hogy az arra rászoruló csecsemők közt a védőintézetek vezetősége ezeket kioszthassa.

Jelentem továbbá, hogy a népjóléti és munkaügyi miniszter ur Hajdúnánáson a IV., Hajdúhadházon a II. önálló gyógyszertár felállítását nem engedélyezte.

A hajdúszoboszlói strandfürdőt is több ízben megvizsgáltam. A tisztaság ellen semmi kifogásom nincs, a régi kifogások és pedig a vízűtésre alkalmas tároló medence hiánya és a pihenő — árnyas — helyeknek hiánya valószínűleg a fürdő bizonytalan sorsa miatt is változatlanul megvan.

TEJKONYHÁT ALLITANAK FEL A CSECSEMŐK RÉSZÉRE HAJDUBŐSZÖRMÉNYBEN.

Görgey tiszti főorvos jelentéséhez Köblös Samu szökölt hozzá, aki a védőintézetek értékes működéséről és sikeréről emlékezett meg. Eppen Hajduböszörmény volt az a város, ahol talán legelőször ismerték fel a vármegyében ezeknek az intézeteknek fontosságát. Elmondotta továbbá, hogy Hajduböszörmény városa már régebben kérelmet intézett az alispánhoz. Segélyt kértek a tejkonyha felállítására. Most volna a legnagyobb szükség a tejkonyhára, mert így nyáridőben a gyermekek között erősen grasszá a bélhurut. Az iránt érdeklődik, hogy mi lett a tejkonyha felállítására kért összeg sorsa. Tudomása szerint az egészségügyi bizottság annak idején 500 pengőt hozott javaslatba az alispánnak e célra. Arra kéri az alispánt és a tiszti fő-

orvost, hogy tegyék meg a szükséges intézkedéseket az összeg kiutalására, illetve a tejkonyha mielőbbi felállítására vonatkozólag.

Az e nőklő Rásó István alispán azonnal válaszolt a felszólalásra. Kijelentette, hogy az ötszáz pengőt még a mai nap folyamán ki fogja utaltatni s így semmi akadálya nem lesz annak, hogy Hajduböszörményben a tejkonyhát felállítsák.

Dr Görgey Márton tiszti főorvos ezután ismertette a tetétleni fiókgyógy-

szertár ügyét. Mint ismeretes, Tetétlen község önálló engedélyű gyógyszertár felállítását kérte a népjóléti miniszter-től. A főorvos úgy tudja, hogy ezt a kérelmet a miniszter nem fogja teljesíteni, noha a vármegye törvényhatósági bizottsága is pártolta a tetétleniek kérését. Most az a helyzet, hogy a fiókgyógyszertár tulajdonosa meg akarja szüntetni a fiókot, mivel arra eddig ráfizetett. Így azután előáll az a helyzet, hogy Tetét'en község gyógyszertár nélkül marad. Maga a község azt szeretné, hogy önálló gyógyszertárt állítsanak fel. Ezt a tervet a fiókgyógyszertár tulajdonosa sem ellenzi már. Eppen ezért a főorvos javasolja a közigazgatási bizottságnak, forduljanak felirattal a népjóléti miniszterhez és kérjék meg, hogy bár a községnek nincsen 5000 lakosa, a közérdekre és a lakosság egészségügyére való tekintettel mégis engedélyezze az önálló gyógyszertár felállítását.

A közigazgatási bizottság egyhangúlag tudomásul vette a tiszti főorvos jelentését s egyben ugyancsak egyhangúlag elfogadta a tetétleni önálló gyógyszertár felállítására vonatkozó javaslatát is.

A júliusi nagy hőség Hajdúvármegyében is károsan befolyásolta a terméseredményeket

Buzából holdanként 7—7,5 mázsa a termésátlag. — Hajdu vármegye mezőgazdasági helyzete az elmúlt hóban.

Hajdu vármegye közigazgatási bizottsága hétfőn tartotta augusztus havi ülését, amelyen a szabadságon levő dr. Hadházy Zsigmond főispán helyett Rásó István alispán elnökölt.

Az ülésen Vecsey Zoltán gazdasági felügyelő terjesztette elő Hajdu vármegye júliusi havi mezőgazdasági állapotáról szóló jelentését, mely a következőképen hangzik:

A június havi nagy szárazság júliusban is folytatódott. A hőmérséklet a hó első napjaiban hőségge fokozódott s kisebb megszakítással az egész hónapban át tartott, aminek következtében általános, nagy szárazság keletkezett. Ezen száraz, azonban időjárás az aratási, hordási és cséplési munkálatoknak igen kedvezett, úgy, hogy kalászos terményünk aratását rendkívül rövid idő alatt fejezték be. A hordási munkálatokkal hamar elkészültek a gazdák és általánosságban megindult az cséplés.

A száraz időjárás azonban igen káros hatással volt a még lábon álló összes mezőgazdasági kultúrnövényeink, valamint kerti veteményeink fejlődésére. Az eddigi észlelések szerint a kalászosok terméseredményeihez fűzött várakozásainkat a bekövetkezett rekkenő hőség és szárazság erősen leszálította ugyan, a terméseredmény azonban így is általánosságban közepesnek mondható.

A legkedvezőbb alakultak a terméseredmények a sekélyes rétegi és szikesebb vegyületű talajokon, ahol az éres még a rekkenő hőség előtt bekövetkezett. Itt a minőség igen jónak mondható; a fajsúly magas.

A mély rétegi, humuszban gazdag talajokon, különösen ahol a fejlődés bujább volt, az éres később következett be. A szemek ennél fogva nagyobb százalékban szorultak, különösen pedig a megdőlő kalászosoknál. A terméseredmények általában a következők voltak:

Buzából 7—7,5 mázsa. A nagy hőség következtében sok az apadt, il-

letve szorult szem.

Rozsból, mely több helyen alakos és szorult, az átlag 7 mázsára becsülhető.

A tavaszi árpa szemfejlődése gyenge volt. Sok a megszorult, vékony, laza szem; könnyű fajsúlyu. szalmája alacsony. A termés átlagban 6 mázsára becsülhető.

A zab a hosszan tartó szárazságot nagyon megsínylette; hirtelen érett, több helyen zöld állapotban megsült. Termése átlagban 5 mázsára tehető.

Legérzékenyebben érintette gazdáinkat a július havi nagy szárazság a kapás növényeknél. A tengeri nagy általánosságban rendkívüli módon sýnli már a szárazságot. A szikes talajokon és a homokon az alsó levelek lesültek, a felsők fonyadtak, több helyen cimerét sem hányta ki. Itt termésre ma már nem számíthatunk. A mélyebb rétegi, fekete, humuszos, üdéb talajokon még birja ugyan valahogy a szárazságot a tengeri, de a csöképződés itt is hiányos és gyenge, valamint sok a meddő szár. Ezeket azonban még a bőséges csapadék segíthet.

Hasonló a helyzet a répafeleknel. Levélzetük fonyadt, helyenkint lesült, a gyökereik vékony és fejlődésük megállott. A burgonya gumói aprók, a levélzet és a szár elszáradt. A kerti vetemények fejlődésükben visszamaradtak, több helyen kiskültek.

Az évelő termények, lóhere, lucerna további fejlődése szintén megállott. Az egyéb mesterséges takarmányok közül a csalamádé rövidszár, kevés hely kivételével kiskült. A rétek és legelők csapadék hiányában lesültek, sarjú széna nincs. A legelőn a jószágállomány takarmányhiányát felvenni nem tudja, a hőstől és szomjúságtól az állatok sokat szenvednek és kondíciójuk napról-napra romlik.

Tisztelettel kérem jelentésem tudomásulvételét.

A közigazgatási bizottság a gazdasági felügyelőség jelentését egyhangúlag tudomásul vette.

Csepel kerékpárok

gyári lerakata Mo nár műszerésznél, Nagytemp:onnál. Kedvező heti és havi résztletfizetésre. Garanciális műszerész javító műhely.

Megérkezett.

Szabó nővérek

fővárosi jazz és énekes triója.

A „Royal“-étteremben minden este 8 órától közreműködnek.

Szolid polgári árak.

10 drb ebélfűzetegy 4 főes menü étlap szerint kenyérral 13 P
10 drb vacsora fűzeti, 3 fogásos menü étlap szerint kenyérral 11 P

Megérkezett.

Berta napról a Pasteur Intézetbe került az egész vendégsereg

Vesztett tehén tejével készült ételekből evett a vendégsereg. — Vesztett kutya megmarta a záhonyi csordában az ökröt, az ökrök a tehenet, így keletkezett a baj. — Záhony izgalomban.

Borzalmas eset tartja most izgalomban Záhony községet és a környéket.

Herceg Odeschalhi záhonyi uradalmában a csordás kutyája megvesztett. A vesztett kutya végigszaguldott a falun és megmarta egy ökröt.

Az uradalomban nem vették észre, hogy az egyik kutya megvesztett és a környéken garázdálkodik és csak akkor kezdtek kutatni, amikor az ökrön is kitért a vesztettség.

A megfertőzött ökrök nekitámadt az uradalmi intézőnek, aki az istálló előtt állott. Az ökrök formálisan felakarta öklelni az intézőt, aki az utolsó pillanatban félreugrott. Elterült a földön, eszméletét veszítve, de az ijedségen kívül más baja nem történt.

Az uradalom cselédsége, személyzele ekkor üldözőbe vette a vesztett kutyát és ökröt is hosszas hajszát követve sikerült mind a két állatot leoltni.

A vesztett ökrök azonban előzőleg allandóan kijárt az uradalmi legelőre s ugyancsak odajárt, illetőleg oda hajtották ki Záhonyból Pelei József ref. lelkész és Mátyás István ref. tanító tehenét is.

Mint később kiderült, a vesztett ökrök a legelőn több tehenet is megmarta, köztük a ref. lelkész és tanító tehenét is. A tehén tulajdonosai arról mit sem tudtak és a tehenet éppen úgy, mint annakelőtte, rendszeresen megfekték és a tejet fel is használták.

A múlt nap a lelkész cselédje közölte gazdájával, hogy a tehén beteg, bágyadt s nem eszik.

A mándoki állatorvos vizsgálta meg a beteg-gyanús tehenet és megállapította, hogy a tehén vesztett.

Záhonyban a vizsgálat eredménye után óriási izgalom tört ki; valóságos páni félelem fogta el az embereket. Ugyanis előző nap Pelei lelkésznél Berta-napot tartottak és a Berta-napra igen sokan voltak hivatalosok, főleg a záhonyi intelligencia köréből. A Berta-estélyen többféle és fajta ételt és italt szolgáltattak és köztük olyat is, amelynek elkészítésére azt a tejet használták fel, amelyet a megfertőzött és vesztettnek talált tehén adott.

Másnap, mikor már az izgalom tetőfokra hágott, dr. Siklóssy, járási tisztiorvos és Murányi Sándor, vármegyei főjegyző kiszálltak Záhonyba és minden meghívott vendéget alaposan megvizsgáltak.

A vizsgálat eredményeképpen a Berta-estélyen résztvevő vendégeket mind a Pasteur Intézetbe szállították. Az esti vonattal már negyvenen mentek fel Budapestre, a Pasteur intézetbe, megfigyelésre.

A vizsgálat még tovább folyik, mert attól tartanak, hogy a vesztett ökrök még több tehenet és más állatot is megmarta.

Megfigyelésre többek között a kövekezőket küldték fel:

Pelei József ref. lelkész és családja; Lipták Jenő vámszaki tiszt és családja; Csürös Lajos folyamőrkapitány és családja; Mátyás Zol-

tán ref. tanító és családja; a záhonyi főjegyző kis gyermekével; a záhonyi postamesternek; Köpe Ödön vámszaki főtiszt a feleségével és még több neves ember. A Berta-estélyen résztvevő Nagy Kálmán, vámszaki tiszt, záhonyi lakos is, aki a budapesti központi fővámvivataltól kérte helyettesének kiküldését, hogy a Pasteur intézetbe, Pestre fel-

utazhasson és ott megfigyeltesse magát.

A hatóság ebzárlatot rendelt el és betiltotta a tej hordását és használatát az uradalomban, ugyancsak Pelei ref. lelkésznel és Mátyás István ref. tanítóval is.

A vesztett tehén agyvelejét a Pasteurbe szállították, megvizsgálás céljából.

A szép amerikai asszonyt követte férje a sírba

Ifjabb Konkoly Thege Gyula agyonlőtte magát. — Egy hajó kabinjában követte el az öngyilkosságát.

Budapest, aug. 11. Emlékezetes az a tragédia, mely öt héttel ezelőtt történt Budapesten. Egy szépséges amerikai asszony, Konkoly Thege Gyuláné, Dorothy Arents szublimatizálás következtében meghalt.

Budapest társadalmi életében, de a világsajtóban is nagy feltűnést keltett ez az eset, a benne szereplő előkelő személyek miatt. A fiatalon elhunyt asszony egy gazdag amerikai, George Arentsnek leánya. A férj alig 25 éves, nagytehetségű, ragyogó jövő előtt álló fiatal mérnök, akinek apja idősebb Konkoly-Thege Gyula, a Statisztikai Hivatal aligazgatója. Sokat tárgyalták akkor a lapok, hogy miért vett be Dorothy Arents annyit szublimatizált. Elcsérelte-e az orvosságos fiolát, vagy öngyilkos lett, senki sem tudta határozottan eldönteni. Hiszen semmi ok nem lehetett az öngyilkosságra, öt hete volt férjével mindenki tudta, hogy nagy szerelem fűzte össze a fiatal párt.

Öt hét telt el Dorothy Arents szomorú halála óta és most öt héttel később, hasonlóan tragikus körülmények között meghalt a fiatal, özvegyen maradt férj, ifjabb Konkoly-Thege Gyula is.

Vasárnap délelőtt megjelent a sürgönyhordó Konkoly-Thege Gábor tárnokuccai lakásán. Sürgönyt hozott, mely a következőket tartalmazta:

— Mindent elkövettünk, hogy gyermekeitek boldogságát vissza-szeresszük és abban a reményben is voltunk, hogy ez sikerül. Ma hajnalban agyonlőtte magát. A holttestet a hajón nem tarthattuk, ezért azonnal Budapestre küldtük, George Arents.

Eddig szölt a távirat, amely hírül hozta ifjabb Konkoly-Thege Gyula öngyilkosságát. A hír vétele után Konkoly-Thege Gábor azonnal felhívta az Abbáziában

üdülő idősebb Konkoly-Thege Gyulát, hogy értesítse fia haláláról. Csak felolvasta a telefonba Arentsék sürgönyét, de válasz nem hallatszott, a lesújtott apa egy szót sem tudott szólni a telefonba s percok múlva is csak a kiejtett kagyló csörömpölése hallatszott.

A család köréből

a tragikus eset előzményeiről, illetve Dorothy Arents halála után történetekről a következőket mondták el.

Tíz hét alatt a legnagyobb boldogság és a legnagyobb szerencsétlenség érte a Konkoly-Thege családot. Tíz héttel ezelőtt volt ifjabb Konkoly-Thege Gyula esküvője, mely a legideálisabban induló, legszebb házasság bevezető lépésének látszott. A fiatalok harmonikus, boldogon éltek, mikor közbejött az a kis összekoccanás és a házasságkötés után öt héttel a menyecske már halott volt. Az öt hét ügylátszik, végzetes időköz volt.

Az életerős, vigkedélyű fiatalember egyik napról a másikra összesett.

Búskomor lett, nem beszélt senkivel, a magányt kereste.

Látszott rajta, milyen csapás érte a felesége halálával.

— Nem tudok Dorothy nélkül élni, — hangzott a válasz, — nem ér semmit az élete nélküle...

Burkolt célzásaiból, kijelentéseiből családja arra következtetett, hogy a szerencsétlen fiatalember az öngyilkosság gondolatával foglalkozik.

Arentsék kijelentették, hogy ők annyira szeretik vejük, mintha a fiúk lenne s mert leányukat elvesztették, vejük, akkik gyermeküként szeretnek, magukkal akarják vinni.

Arentsék is, hogy felejtsenek európai utazásra gondoltak s elhatározták, — hogy magukkal viszik Konkoly-Thege Gyulát is.

Három héttel ezelőtt utaztak el Arentsék vejükkel. Konkolyék könyveze búcsúztak el a fiuktól, de bizta kabban, hogy a teljesen megtört és lelkiileg meghasonlott fiatalember talán meggyógyul, ha új tájakat, új embereket lát. Először Londonba utaztak onnan pedig Norvégiába. Legutoljára Trondhjem (Nidaros) mellett tartózkodtak, egy kis fjordban várakozó hajón. A hajón Arentsék egymással szomszédos kabinokat béreltek. — Az öngyilkosságról szóló távirat is Nidarosból jött s mert a távirat szövege szerint az öngyilkos fiatalember holttestét a hajón nem tarthatták, arra lehet következtetni, hogy Konkoly-Thege Gyula az egyik kajütben lőtte agyon magát.

Az öngyilkosság körülményeiről a táviraton kívül részletesebb információt eddig nem kaptunk.

AZ ANGOL

»SELTONA«

ÖNSZINEZŐ PAPIR

MŰVÉSZI KÉPET

EREDMÉNYEZ.

Közikönyv díjtan KAPHATÓ:

Berzéki fotobörze

Ferenc József-ut 38.
Az udvarban.
Telefon: 11-35.

A Kollégium új tanárai

A napokban dr. Baltazár Dezső püspök és gróf Degenfeld Pál főgondnok elnöklésével tartotta a Kollégium igazgatótanácsa tanárválasztó ülését. Ez alkalommal töltötték be a két gimn. és két polgári fiúiskolai tanári állást.

A gimnáziumhoz Félégyházi László rajztanárt, a budapesti képzőművészeti főiskola kiváló tanítványát és Péter Zoltán német-magyar szakos tanárt választotta meg az igazgatótanács.

A polgári fiúiskolához Zilahy Zoltánt a kereskedelmi polgári iskola tanárát és Veress Bélát, a kollégiumi polgári iskola helyettes tanárát választották meg.

Az új tanárok működése elé tanári körökben, teljes bizalommal tekintenek.

Dr. RÓZSAFFY DEZSŐ
ELŐADÁSA
A NYÁRI EGYETEMEN.

A XIX. század
magyar képzőművészete.

A Nyári Egyetem idei programjának legszerencsésebb és a közönség köréből osztatlan érdeklődést kiváltó részét képezik azok az előadások, amelyek a magyar művészet mindenkihez szóló, nemzetközileg is becsült értékeit mutatják be. Ezek közé tartozik az az előadás-sorozat is, amelyet dr. Rózsaffy Dezső, a budapesti Szépművészeti Múzeum igazgatója, a Déri múzeum kaptárának berendezője, a XIX. század magyar képzőművészetéről fog tartani. Közismert, hogy művészetünk az utóbbi évtizedekben a világ legismertebb művészei közé emelkedett. Méltán tart tehát számot a legnagyobb érdeklődésre az a diadalmas ut, amelyet szellemiségünk ez egyik legszebb hajtsa a XIX. században megtett. Ezt az utat dr. Rózsaffy Dezső, a biztos szemű esztétikus, aki maga is érdemes művész ma, szerdán és csütörtökön délelőtt 10-12-ig fogja megmutatni a Déri múzeumban tartandó előadásain. — vetített képek kíséretében, az idegen hallgatóságra tekintettel két nyelven: magyarul és franciául.

Első előadás kedden: Magyar építészeti és szobrászati Pollák Mihálytól és Ferenczy Istvántól napjainkig.

Második előadás szerdán: Magyar festészet Markó Károlytól Munkácsy Mihályig.

Harmadik előadás csütörtökön: Magyar festészet Szinyei Merse Páltól napjainkig.

Előadó minden alkalommal tekintettel lesz helyi műemlékeinkre és a Déri múzeum anyagára, ami növeli az előadás érdekességét.

A közönség különös figyelmére méltó a Munkácsyról szóló előadás, amely szerdán 11 órakor lesz és kizárólag a nagy mester művészetének ismertetésével foglalkozik és a Szinyeiről szóló előadás, amely ugyancsak egy órát fog igénybevenni, csütörtökön 10 órától 11-ig.

Jó minőségű téglák és cserép

kapható Tóth és Sebestyén téglagyárából. Eladás Fűrdő ucca 2.
Telefon: 610.

Mozgósínházak műsora:

Uránia:

Ma nincs előadás!

Tizenötödiktől mindennap játszunk!

Jönnek az új, nagy filmek!

Az első:
NEVETŐ BUDAPEST.

Száz százalékos magyar beszélő film.

Vigszínház:

Jó időben a kertben.
Telefon: 14-71.

Ma utóljára,
este fél 8 és fél 10 órakor:

1. Aszfaltbetyár.
(Amerikai burleszk.)
2. Szökik a vő!...
(Hajrá, utána!)
Látványos filmboldogság, 12 felvonásban. — A főszerepekben: Dina Gralla Szőke Szakáll, Harry Halm, Paul Hörbiger.
Holnap új műsor!

SZABÓ EMIL ELŐADÁSA
A MAGYAR MŰZENÉRŐL
A NYÁRI EGYETEM HANGVERSENY
CIKLUSÁBAN.

A Nyári Egyetem egyre szebben kibontakozó programja során a hangversenyciklus negyedik előadásaként tartotta meg Szabó Emil, a Városi Zeneiskola kintű tanára nagyrészt előadását, ezáltal a magyar műzenéről.

A rövid előadás keretében megragadó szavakkal végig lebilincselő, élvezetes előadásban ismertette a magyar műzene múltját és kialakulását. Még a magyar műzene kialakulása előtt észrevehetjük azt a nagy hatást, amelyet a magyar népzene a nagy zeneszerzőkre, Haydnre, Mozart, Beethovenre és Schubertre gyakorolt, kiknek műveiben lépten-nyomon felbukkannak magyar motívumok.

A XIX. század magyar műzenéjét az jellemzi, hogy a formák, a fordulatok, csaknem az egész nyelvezet nyugati, a magyaros elem csak formaképpen, mint népdalmotívum van meg bennük. Itt meg kell különböztetnünk magyar és külföldről idekerült, vagy külföldre került komponistákat, mely utóbbiaknál a magyaros elem jóval csekélyebb. Első csoportba tartozik Liszt és Erkel, a másodikba Volkmann és Goldmark. Az idegen zeneszerzők nagy jelentősége e szempontból az, hogy ők indították meg a magyar műzene fejlődését és óriási hatással voltak kialakulására.

Ezután a kiváló zeneszerzőt pár szóval élesen változtatja fel a centennáriumi nemrég tulha'adott Goldmark Károly művészetét. Hasonló pompás konturokban ismertette Volkmann egyéniségét, melyet dacára annak, hogy erősen érzik zenéjén a Schumann hatás, nem lehet lebecsülni.

Végül megemlékezett Szabó Emil a műsoron nem szereplő Erkel Ferencről, azzal kapcsolatban, hogy ő alapította meg a magyar nemzeti operát, a kintű e'adót elismerésre méltó fejtegetéséért a publikum melegen ünnepelte.

Az előadást ezáltal is tökéletes művészi interpretációk kísérték. Hőcht Margit zongoraművésznő, a Városi Zeneiskola tanára előbb Goldmark „Ké georgina” c. híres kompozícióját, majd egyik legértékesebb Volkmann darabot „Visegrád Salamon tornya” játszotta el lelkes tapsoktól kísérve egyszerű invencióval, pompás frazirozó készséggel.

Goldmark örökbecsű darabját, a híres „Hegedűversenyt” a Városi Zeneiskola kintű művésztanára, Buza Gábor játszotta el briliáns technikával, nűanszokig elmélyülő finomsággal. Zúgó tapsvihár követte kivételes művészi élményt szolgáló játékát. A zongorakíséretet ezáltal is Szabó Emil látta el a töle megszokott művészi aláfestéssel, pompásan simuló alkalmazkodással.

Hőcht Margit két zongoraszáma fejezte a hangversenyt. Liszt Ferenc „Harmonier du soir” és „Magyar rapszódia” kompozícióit játszva el végtelel elmélyüléssel, páratlanul finoman.

A Nyári Egyetem negyedik koncertjét szépszámu és válogatott közönség élvezte végig. (k. t.)

ötszáz pengő
előleggel

Állami és városi alkalmazottak új bázat vehetnek 25 éves adómentességgel, 350 négyzetméter telekkel, — Kassai ut és Mélyfürás között. — Hátralékot lekötött lakbérrel törleszthetik. Ertekezni tulajdonosnál. Vár-utca 10.

Tizenegy ember megbetegedett a mérges
gombától

Szombathely, augusztus 11. Kaposi István hosszuberesztesi gazda tizenegy társával együtt szombaton gombát szedett az erdőben. Gombaszedés után a szőlőhegyen elfogyasztották a gombát vacsorára. Tanakodtak azon, hogy a gombák között mérges is van, de azért megették. Rövidesen mind a tizenegy ember rosszul lett, közülük Kaposi István 72 éves gazda, Karád József 58

éves gazda és Pöder Mária 6 éves kisleány meghalt. A helyszínre azonnal kihívták a járási orvost, a mérgezetek azonban elitkolták, hogy gombát ettek, úgyhogy az orvos csak gyomormosás után tudta megállapítani a diagnózist. A többi beteg állapota is reménytelen és valószínűleg a mérgezés több halálos áldozatot követel.

Megvan a szabályozható időjárás

MESTERSÉGESEN CSINÁLTAK SZÉP IDŐT HAGÁBAN.
JÉGDARABOKAT SZÓRTAK A FELHŐKRE.

Berlin, augusztus 10. A Montag amszterdami jelentése szerint vasárnap sikerült az esőcsináló Veraart-nak a nagy érdeklődéssel várt kísérleteit sikeresen végrehajtani. Veraart feladata ezáltal az volt, hogy szép időt csináljon. A kísérleteket a hajózási társaságok és a holland kormány közösen finanszírozták.

Veraart két hárommotoros repülőgéppel indult el az időjavító kísérletek végrehajtására. A start Scheweningen mellett folyt le. A két gépen 600, illetve 700 kilogramm apró darabokra összetört jeget helyeztek el. Mikor a két repülőgép mintegy 700 méter magasságban egy meglehetősen sűrű, nagy, sötét felhő fölé került, Veraart utasítást

adott, hogy az apró jégdarabokat szórják a felhőre. A két gép ekkor Hága fölé volt s a városra néhány percen keresztül sűrű eső esett, majd az esőfelhő szétfoszott és gyönyörű napsütéses idő lett.

Az időjavító Veraart szerint a kísérlet még jobban sikerült volna, ha kedvezőbb feltételek mellett hajthatta volna végre az időjavítást. Szerinte a start kissé későn történt, mert közvetlenül napfelkelte után kellett volna megkezdnie a kísérletezést, amikor a napi hőmérséklet a legalacsonyabb. A vasárnapi start pedig hat óra után történt. Veraart augusztus 28-án megismétli kísérletezését s akkor Scheweningen fölé akar szép időt varázsolni.

ELKÉSZÜLT A VÁDIRAT
ODESHALCHI MIKLÓS HERCEG
ELLEN.

Budapestről jelentik: Hogy minél előbb a bíróság elé állhasson herceg Odeshalchi Miklós ellen, az ügyészség vádiratát soronkívül készítette el a herceg ellen. Vádiratában az ügyészség hatósági közeg elleni erőszak vétésével vádolja meg a herceget és felsorakoztatja azokat a súlyosbító körülményeket, amelyek miatt szigorú büntetés kiszabását kéri.

A vádiratban az ügyészség teljesen a bántalmazott rendőr és a rendőr által bejelentett tanúk vallomásait fogadja el és mint elfogadhatatlant elutasítja a hercegnek és mentőtanujának vallomását. A rendőr vallomását megerősítik a főkapitányságon kihallgatott tanúk is.

Ha Odeshalchi herceg a vádirat ellen nem él kifogásokkal, akkor ügyének a főlárnyalását már szeptember hó elején megtartják a budapesti büntető törvényszéken.

SZABADKÁN ELFOGTÁK
AZ ARZÉNMERGEZÉSSEL VÁDOLT
TAKÁCSNÉT.

Kiskőrösről jelentik: A Fajszi községben előfordult arzénmérgezési esetek egyik gyanúsítottja, Takács Istvánné, Váradi Franciska, már régebben a Szabadka melletti Palicsra költözött el. Takácsnét azzal vádolják, hogy 1916-ban nevelőatyját, Kupusz Pétert, 1920-ban pedig első férjét Bajzik Ambrus fajszi gazdálkodót arzénal megmérgezte, hogy vagyonukat a maga számára megkaparíthassa. — A kalocsai ügyészség megkeresésére a szabadkai rendőrség őrizetbe vette a kettős gyilkossággal gyanúsított ötvenéves jómódu parasztlányt s értesítette a kalocsai ügyészséget, hogy Takács Istvánnét a napokban Kelébia határállomáson át fogja adni a magyar esendőrségnek.

X Hrabéczy plissében is vezet. — Külön plissé-osztály.

200 év óta fennálló ischiás, rheuma, női bajoknál stb. nagyhatású gyógyfürdő,

a Konyári Sóstó

és a Strandfürdő is megnyílt.

Modern szobák, villanyvilágítás, állandó jó cigányzenekar. — Kintű vendéglő. — Napl teljes nenzló 5. — pengőtől. — Kívánatra prospektus. — Iszap pakolás. — Weekend jegyek. — Kintű vasúti közlekedés.

HOTEL AUGUSZT
Abbazia.

Központi fekvés. Kurpark. Strandfürdő. Hajóállomás tözsomszédságában. 00 Magyar konyha, magyar vendéglős.

Rádió műsor

KEDD, AUGUSZTUS 12.

BUDAPEST. 9.15: Hangverseny. — 9.30: Hírek. — 9.45: A hangverseny folytatása. — 11.10: Vizállásjelentés. — 11.15: Az államrendőrség zenekarának hangversenye. — Közben 12.00: Déli harangszó az Egyetemi templomból, időjárásjelentés. — 12.05: A hangverseny folytatása. — 12.25: Hírek. — 12.35: A hangverseny további folytatása. — Időjárás- és vizállásjelentés. — 2.30: Hírek, élelmiszerárak. — 3.00: Piaci árak, árfolyamhírek. — 3.30: Józsa Rezső mesél a gyermekeknek. — 4.45: Időjárás- és vizállásjelentés, hírek. — 5.00: Báró Gudenus Leo dr: „A labdarugósport”. — 5.35: Eugen Stepat orosz balalajka zenekarának hangversenye. — 6.35: Faragó Ödön: „Szinházi történetek”. — 7.10: Magyar operarészletek. — Utána: Időjárásjelentés, hírek. — Majd: Hegedűs Gyula és cigányzenekarának hangversenye.

BERLIN. 4.30: Szórakoztató zene. — 8.00: Dales.

KASSA. 11.30: Gramofon. — 12.30: Déli zene. — 10.55: Magyar hírek.

LIPSCSE. 4.30: Operarészletek. — 7.40: Zene. — 10.10: Táncczene.

MILANO. 5.00: Gramofon. — 9.10: Zene. — 12.00: Táncczene.

MÜNCHEN. 5.30: Mandolin- és citerajáték.

PRÁGA. 11.15: Gramofon. — 4.50: Zene. — 8.00: Dalok.

WIEN. 11.00: Zene. — 8.05: Operatársulat.

ZÜRICH. 4.00: Zene. — 5.15: Gramofon. — 9.15: Szórakoztató zene.

VÁSÁROK SORRENDJE.

Augusztus 13-án: Ajka, Balmazújváros, Nagykönyi (sertésvásár nincs), Székesfehérvár. Állatvásár: Bajna (sertésvásár nincs), Csorna. Sertés- és rakodóvásár: Rudabánya.

Augusztus 14-én: Belpátfalva, Budaörs, Györszentmárton, Keszthely (sertésvásár nincs), Kisbér (sertésvásár nincs), Kiszombor, Lövő, Szabadszentkirály.

Augusztus 16-án: Endrőd, Keresztúr, Kisláng, Nagyatád (sertésvásár nincs). Állatvásár: Makó (sertésvásár nincs), Szegvár. Marha- és kirakodóvásár: Nagyrákos.

Új kedvezmény
vendégeinknek

Ezen lap előfizetőinek megelégedésére nyújtott

20%

kedvezményt szobaárainkból

10%

kedvezményt olcsó éttermi árainkból (menü kivételével, minden esetben van az UJSAG kiadóhivatalával létesített megállapodás alapján kibővíteni a

Magyar kir. Operaház
Nemzeti Színház
Kamara Színház

előadásaira, szóló mérsékelt áru jegyekkel. Tekintettel a nagy keresletre, kérjük szobák és színházjegy rendelését lehetőleg három nappal előbb felénk közölni.

Park-szálloda
Budapest

szemben a keleti pályaudvar érkezési oldalával. — (Nincs korlátozás.)

A „Magántisztviselők” műkedvelő gárdájának sikere Miskolcon

A „Magántisztviselők” harmadik — lillafüredi — kirándulásával kapcsolatosan a magántisztviselők miskolci csoportja meghívta a debreceniek nagyszerű műkedvelő gárdáját, kik f. hó 9-én, szombaton este mutatták be képességeiket a miskolciaknak. Löwy Ferenc intelligens Ady szavalata nyitotta meg a műsort, majd Faragó Sándor: A modell című tragikomédiáját adták elő Bárány Annus és Kalmár László műkedvelőket meghazudtoló színpadi készséggel és rutinnal, Utána Frieder Kató zongoraszáma következett, ki művészi játékával frappírozta a miskolci közönséget. Sámy László nagyszerű saxofon szólója után Nadas Sándor: Nagy cipőben kis fiu c. vígjátéka zárta be a műsort, melyben Lechocky Ily, dr Nemesné, Bárány Annus, dr Grósz Zoltán, Bocán József és Kalmár László művészi alakításaikkal és pompás összjátékukkal méltán rászolgáltak a közönség szünni nem akor tapsaira. A magántisztviselők székelybáznak nagytermét zsúfolásig megtöltő előkelő közönség végigünnepelte az egész műsort és állandó nyíltszíni tapsokkal adott kifejezést elragadtatásának. A debreceni műkedvelők mind egytől egyig nagyszerű produkáltak s igazolták a miskolciak óriási érdeklődését, kik oly nagy számban jöttek az előadásra, hogy az ügyeletes rendőrtisztviselő kénytelen volt jóval az előadás megkezdése előtt a jegykiadást beszüntetni. Előadás után tánc következett, melyhez a zenét a kitűnő Popper-Bartalis jazz szolgáltatta s szenzációs játékkal egy csapásra meghódították a miskolci közönséget s a késő reggeli órákig biztosították a legjobb hangulatot. A miskolciak csak a legnagyobb elragadtatás hangján nyilatkoztak a debreceni gárdáról, kik sikereik könyvébe aranybetűkkel könyvelhetik el a miskolci vendégszerlept.

A kirándulás is a teljes siker jegyében zajlott le. A 40 főnyi kiránduló társaság nem riadt vissza a kedvezőtlennek ígérkező időtől s a legkitűnőbb hangulatban érkezett meg Miskolcra Gombossy Zoltán elnök és Hercz alelnök vezetésével, hol a miskolci csoport vezetői és a teljes nöbizottság fogadták az érkezőket. A kirándulók természetesen résztvettek a nagyszerű előadásokon és együtt örültek a műkedvelőkkel a nagy sikernek. Vasárnap a kedvezőtlen időjárás dacára kimentek Lillafüredre s nem törődve a lassan szitáló esővel, a legnagyobb hangulatban töltötték gyönyörködtek a Palotaszálló és a gyönyörű vidék szépségeiben. Kényelmes utazás után egy felejthetetlen élménnyel gazdagabban este fél 10 órakor érkeztek haza a kirándulók.

Külön kell megemlékezni a miskolciak páratlan vendégszeretetről, kik élükön Bónis József főtitkárral a legnagyobb szeretettel vették körül a debreceni kártársakat s maguk közt elszállásolva a szállodalai és étkezési költségektől is megkímélték őket.

A „Magántisztviselők” miskolci sikere nagyszerű propaganda városunknak is s mint értesültünk, a miskolciak rövidesen visszaadják a látogatást és nagyszámu kiránduló társasággal jönnek Debrecen és a Hrtóhágy megtekintésére.

Üzletáthelyezés.

Órás és ókszerizletemet Hatvan uca 71. alól Csapó-u. 9. szám alá helyeztem át.

Wertheimer Herman.

Nagytakarításhoz kölcsönzök:

fél napra P. 2.50, 1 napra 4 pengőért

porszívó és parkettgépeket.

Soltész L. Hatvan-u. 1. ll. kapu 25. szám. Telefon 12-59.

A csendőr nem akadályozhatja meg ezentul a vasárnapi mezőgazdasági munkát

Csak jelenthetik a mezőgazdasági munkaszüneti kihágást.

Ilyenkor a mezőgazdasági munkálatok főszeszója idején, számos olyan eset adódik, amikor vasár- és ünnepnapokon is arra kényszerülnek egyesek, hogy a munkatiltalom ellenére se hagyják abba a halaszthatatlanul sürgős mezőgazdasági munkálkodást. Ez természetesen kihágást képez, de olyan kihágást, amelyet sokszor nem is lehet büntetni.

Ha nagy veszély, vagy anyagi károsodás elhárítása és megelőzése céljából folyik a vasárnapi vagy ünnepnap munkája, az ilyen esetet az illetékes fórumoknak is méltányolniuk kell.

Eddig a csendőrfőnökök hatáskörébe tartozott annak mérlegelése, hogy fennforog-e a vagyonmentés szükségessége egy-egy munkatiltalom megszegése esetében. Ha úgy látta a csendőr, hogy nem áll fenn a végső eset, joga volt azonnal megakadályozni a további munkát.

Most aztán egy érdekes belügyminiszeri rendelet elvette a csendőrfőnök azon jogát, hogy munkatiltalmi

kihágások esetén a cselekmény folytatását megakadályozzák.

A sok felesleges kellemetlenségek elejét vevő belügyminiszeri rendeletből kiemeljük a következőket:

„A munkaszüneti kihágás elbírálása szorosan összefügg a sürgősséget igazoló vagy nem igazoló körülmények mérlegelésével s így az utóbbi mérlegelés is a járásbíró hatáskörébe tartozik. De kívánatos ez már csak azért is, mert a csendőr esetleges tulerélyes intézkedése éppen a törvény által megelőzni szándékolt súlyos anyagi károkat idézheti elő s ezzel nagyobb károkat okoz a közzgazdasági érdekeknek, mint amennyit a törvények általános tiszteltetének a munka azonnal beszüntetésével használ.

Ennek a kérdésnek az eldöntésében a gyakorlati szempontot kell alapul elfogadnom s ezért felhívom a kerületi parancsnokságokat, intézkedjenek alárendelt őrseikkel szemben, hogy a mezőgazdasági munkaszüneti kihágásokat jelentsék be.”

Komolyabb bűncselekmény nélkül folyt le a nagyvásár

ALIG VOLT VÁSÁRI LOPÁS ÉS CSAK EGY VEREKEDÉS VOLT
A NYUGATI UCCÁN, AZ IS LEÁNY MIATT.

Az országos vásárok mindig nagy munkát szoktak adni a debreceni rendőrségnek, mert erre a nagy sokadalomra, ahol vígan lehetett aratni a tolvajoknak, mindig ide gyűltek a zsebtolvajok, akik a tolongásban könnyűszerrel tettek szert zsákmányra. A mostani nagyvásár azonban rendőri szempontból rendkívül győnygén sikerült, mert a vásár alkalmából alig fordult elő bűncselekmény. Egyetlen lopás miatt történt eddig feljelentés a rendőrségen, annak is kézrekerült a tettese, csupán a bűnségédet keresi még a rendőrség.

A Széchenyi uca végén levő edénypiacon árult Majesz József edénykereskedő, Majesz már vasárnap észrevette, hogy egy asszony ellopott egy tálat, de mivel sokan voltak nála vásárlók, nem tudott a tolvaj után menni. A tolvaj asszony felbátorodott a sikeren és tegnap ismét szerencsét próbált. Ezuttal ismét egy tálat lopott el. Majesz azonban most már utána ment és a Széchenyi uccán utól is érte és átadta a rendőrségnek. Az asszony megijedt és kifizette a tálat, de a tálat már nem volt nála, továbbadta a bűntársának, aki tovább állt vele. A rendőrségen kihallgatták a tolvaj nőt, aki Gellér Erzsébet mosónő,

de a bűntársát nem tudta, vagy nem akarta megnevezni. A rendőrség most a bűntársa után kutat.

VEREKEDÉS EGY LEÁNY MIATT.

A Nyugati uca egyik korcsmájában ült vasárnap délután Harmati István Dombos-tanyai legény egy leányismerősével, Mulatozás közben kiment az udvarra és míg az udvaron járt, a korcsmában levő Illés József tégláskerti napszámos Harmati székét betolta az asztalhoz, amikor pedig Harmati leült a leány mellé, hátulról fejbévágta. A hatalmas termetű Dombos-tanyai legény nem hagyta magát, egy pillanat alatt ügyes fogással a hóna alá kapta a támadója fejét és úgy kezdte ütlegelni. A verekedő legényeket a korcsmából kiszorították az uccára, ahol hamarosan nagy tömeg verődött össze a verekedők körül.

A verekedés híret meghallotta a vásárban tartózkodó idősebb Harmati fiu is, aki egy nagy bottal sietett a megtámadott öccse segítségére. Hamarosan előkerültek azonban a rendőrök is, akik szétválasztották a verekedőket és valamennyiüket bekísérték a rendőrségre, ahonnan azonban kihallgatás után elbocsátották őket. A verekedő legények e'len tovább folyik az eljárás.

A pittsburgi polgármester és a debrecenvidéki borok

Amint megírtuk, szombaton este Ch. H. Klyne pittsburgi polgármester az immár országosnevezettségű „Bundában” vacsorázott, ahol nagyon megnyerte a tetszését a tölgyfalevelekkel díszített magyaros asztal és nagyon izlett neki a menü, amely csupa debreceni ételekből volt összeállítva.

Vacsora közben a pittsburgi polgármester nagyon jóízűen kortyolgatta a felszolgált borokat, amelyek annyira izlettek neki, hogy magához kérte a Angol Királynő derék fogadását, Németh Nándort és megkérdezte tőle, hogy hol szüretelték ezeket a kiváló borokat.

Németh Nándor szemmel látható büszkeséggel dicsekedte el a szimpatikus amerikai vendégnek, hogy a jóízű borok bizony Debrecen vidékén termettek. A kállósejéni vörös, amelynek nemes íze igen tetszett, dr. Kállay Miklós kereskedelmi államtitkár kiváló magyar gazdára valló pincészetét dicséri és ez valóságos meglepetés volt Mr. Klyne-nak. Nagyon izlett az édes muskátly is, amelyről alig akarták elhinni, hogy az meg a debreceni homokon, a Bellegelőn levő Wolff-féle szőlőszőlőben termett. Az amerikai vendégeknek nagy meglepetést okozott, hogy a homoki talajon ilyen nemes borok teremnek.

Ha rosszul is megy az utóbbi években a magyar bortermelőknél, legalább vigaszul szolgáljon nekik, hogy a külföldiek milyen elismeréssel vannak a kiváló magyar borok iránt.

FELAVATTÁK A TIHANYI IV. KÁROLY KIRÁLY KÁLVÁRIA UTLOSÓ ÁLLOMÁSAIT.

Tihanyból jelentik: Vasárnap avatták fel itt ünnepélyes keretek között a IV. Károly király emlékére létesített kálvária utolsó állomásait, amelyeket Zemlén, Nógrád és Hont, Borsod, Gömör és Kishont, Baranya, Vas és Sopron vármegyék és Sopron szabad királyi város közönsége adománvoztott Lovag Sypnlewszki György altábornagy, a IV. Károly király tihanyi országos emlékbizottság nevében fogadta József és József Ferenc királyi hercegeket, valamint gróf Klebelsberg Kunó vallás- és közoktatásügyi minisztert, aki a kormányt képviselte az ünnepségen. Az előkelőségek sorában megjelentek gróf Apponyi Albertné, herceg Odesealehi Károlyné, gróf Zichy János, gróf Zichy Aladár, gróf Széchenyi Emil és mások.

Dr. Czettler Jenő a képviselőház alelnöke mondotta az ünnepi beszédet. — A kálváriaállomások a feltámadás reménységét hirdetik — mondotta a többek között dr. Czettler Jenő — és azt, hogy ellenségeink olcsó győzelmének kútforrása kiapadt, mert nincs többé szétválasztás magyar és magyar között.

Az ünnepi közönség ezután körmenetben a tihanyi apátság templomához vonult, ahol Rott Nándor veszprémi megyéspüspök főpapi misét pontifikált. Utána megkoszorúzták a királyi szobában azt az emléktáblát, amelyet IV. Károly király és Zita királynő ott tartózkodása emlékére állítottak fel.

Írógép

és javítás, kellek, leírás
kölcsonzés, legolesobbban

HURAY

Telefon 17-93.
Iparkamara épület.

Tűzifát, szenet

legjobb minőségben, legolcsóbb árakon ajánl egy vagontételben, mint felaprózva, házhoz szállítva

Békési és Löw

Debrecen, Bánffy uca 4. („Hungária” ma'om mellett) Telefon szám 945.

Levél a leány-cserkész-táborból

Édes jó Anyám!

Ma az utolsó vasárnap, amit a táborban töltök, oly ünnepies körülöttem minden, az élet zaja elült. Mindenki siet áhitatosan a templomba. Egy percre, mintha a földre béke költözött volna. Ha figyelem az arcokat, sok bajt, terhes gondokat árulnak el, kik küzdenek a mindennapi élettel.

Ezek a sok gond, bajja' küzködő emberek szívében van érdeklődés a cserkészet iránt. Ha látnak bennünket, öröm sugárzik róluk. Volt alkalmam, hogy a leánycserkészet eszméit megismertessem, annak lobogóját magasra emeljem. Eddig csak annyit tudtak rólunk, hogy nagykalapos leányok vagyunk, de a cserkészet célját nem ismerték. Táborítáink és ünnepélyeink látogatottsága e mellett tett bizonyosságot, hogy megismertek bennünket és szeretnek.

Az óra lassan leperog, és eljön a válság. Utolsó táborítáink felgyullad, amit mély csönd követ. Mindenki tudja, mindenki érzi, hogy az elválás nem mindig kellemes. Még egyszer együtt van a leányok és városa. Együtt dalolnak és nevetnek tréfáink felett. De közeleg a búcsú. Lelkemt fájó gondolatok szállják meg. Alig tudom megköszönni a falu népének a kedvességét, szíveségét, szeretetét. „Egyszerre felgyűlnek a könyvek. Egyenként, lassan, csöppre csöpp. Együtt sír velünk a falu, nekik is fáj az, ami nekünk. A tűz utolsó lángjai fellobognak és az utolsó Isten-hozzáhangjai csendülnek meg. „Egy lángot adok, ápolod, add tovább. Csillaggal álmodik az éjszaka. És lidércfénytel álmodik a nap. És örök tűzzel álmodik a szívem. Egy lángot adok, ápolod, add tovább. És gondozd híven.“

Még egy mély sóhajlás a lelkekből és a tömeg lassan oszlani kezd, nehéz magyon nehéz a válság. Mi egy éjszakát még ott töltünk, hogy kipihenve magunkat másnap útra keljünk, siessünk

azok közé, kik aggódva várnak bennünket. Lassan eltűnik a Bodrog partja, a kis templom tornya búcsút int felénk s mondja: „Hiába integsz falu kis tornya, nem megyek én vissza“. Eltűnik a szemünk elől Bodrogkeresztúr. Tokajban vagyunk. A vonaton nézve jövőnk Debrecen felé, a leányok lelkéből előtör egy-egy sóhajlás. „Ott ahol a Bodrog vize messze földön kanyarog, Ott ragyogtak én reám is biztatón a csillagok, Szüntelen csak oda vágyom“ ...

„Mire az est leszáll, a nőtázó leány-sereg megérkezik Debrecenbe. Itt már

vártak az aggódó szülők, kiknek elmult minden aggódalmuk, mikor keblükre szoríthaták napbarnított, nótás ajkú leányaikat. S a csókok özönében fult a viszontlátás öröme.

Lassan eltűnik a hátizsákos cserkészleányok, elnyerte őket a város, nincsenek már körülöttem, tekintetem kíséri őket, míg lassan az éj sötétsége eltakarja szemeim elől.

Mindnyájan egyedül maradtunk, de lelkünkbe ott van egy kedves táborozásnak az emléke...

Kovács Juliska,
táborvezető.

A boletta és az adófizetés

Gabonajegyzelvényvel (bolettával) adót, köztartozást lehet fizetni a városi adóhivatalnál és a köztartozás kiegyenlítése után a szelvényeket be lehet váltani.

Csak termelő fizetheti a városi adóhivatalnál gabonajegyzelvényvel a terhére előírt állami vagy önkormányzati tartozásait. Termelőnek kell tekinteni:

1. a termelő mezőgazdát, földbirtokost, földhasznóbérlőt, részest, földhasznóvezetőt;
2. a gazdaság részére végzett munkateljesítmény fejében kapott gabonára nézve a gazdasági alkalmazottat;
3. a vámörlesztés díja fejében kapott gabonára nézve a lelkész, tanítót, az egyház más alkalmazottait;
4. a vámörlesztés díja fejében kapott gabonára nézve a vámörlesztő malmot. Azt a körülményt, hogy a gabonajegyzelvényvel fizetni kívánó adózó a felsoroltak közé tartozik-e csak kétség esetén kell bizonyítani. Nincs helye az igazoltatásnak akkor, ha a szelvényvel fizetett terhére földadó vagy hasznóbérlés után általános kereseti adó van kivetve, vagy ha a kivetett jövedelemadó alapján földbirtokból vagy földbirtok műveléséhez szükséges üzemi tőke értéke is foglaltatik. Közömbös az, hogy a földtulajdonos vagy szerződés szerinti hasznóbérlő fizeti. A hasznóbérlő tehát szelvényvel a földtulajdonos terhére előírt és szerződéssel átvállalt adókat is fizetheti. Helye

van azonban az igazoltatásnak akkor, ha a felhasználni kívánt szelvények mennyisége nincs arányban az előbb említett adók nagyságával.

Csak köztartozást fizethet a termelő bolettával (szelvényvel). Ilyenek: az összes együttesen kezelt közadók, a vagyonváltásföldek és a földbirtokrendezés során megváltott földek vételárának törlesztő részletei, vízdíj, egyházi adó, ebadó, állami, városi illeték, alkalmazottak kereseti adója, szóval minden köztartozás, ami a városi adóhivatalnál vagy másutt fizetendő. Magánjogi követelést nem lehet szelvényvel fizetni, még ha a kir. járásbíróság állapította is meg.

A városi adóhivatal a szelvényeket a termelőktől teljes értékükben, minden levonás nélkül fogadja el készpénz gyanánt és mint ilyen vételezi be a többi készpénzzel együtt a beszédesi naplóban.

A városi adóhivatal feltűnően elrongyolt, megcsonkított szelvényeket, amelyeknél visszaélés gyanúja foroghat fenn, nem fogadhat el.

A gabonajegyzelvényeket, bolettákat a városi adóhivatalnál be is lehet készpénzben váltani. Beváltani is csak a termelő tudja a szelvényeket. De csak akkor, ha a termelő terhére elő-

írt összes adóhátralékait és a folyó évre előírt 1930. évi december hó 31-ig esedékes adóit megfizette. Ezeknek kifizetése után válthatja be a fennmaradó szelvényeket készpénzre. Amíg azonban a termelőnek a beszedés évére járó összes már ismert köztartozásai teljes kiegyenlítését nem nyertek, a szelvények értékét készpénzben azon a címen nem szabad megtéríteni, hogy a tartozás, avagy annak egy része még nem esedékes, avagy még nem jogerős, avagy hogy arra halasztás adatott.

A termelő a hátralékos és folyó köztartozásainak teljes kiegyenlítése után fennmaradó szelvényeket csak a termelőkre nézve illetékes városi adóhivatalnál válthatja be. Az 1930. évben a jövő évi és pedig az 1931. évi adókat nem lehet fizetni bolettával. Bolettával tehát évekre előre nem fizetheti senki adóit.

Az a termelő, akinek több községben van adóelőírása, a szelvényeket csak az állandó lakóhelye szerint illetékes városi adóhivatalnál, illetőleg, ha több lakóhelye van, abban a városban, községben válthatja be, amelyben a jövedelemadót fizeti. Kecskeméten a városi adóhivatalnál csak kecskeméti lakos válthatja be szelvényeit.

A szelvények készpénzre beváltása esetében a városi adóhivatal azt vizsgálja, hogy a termelő által összesen beszedelt szelvények értéke nagyjából megfelel-e annak a mennyiségnek, amelyet az illető termelő az általa értékesíthető búza és rozs ártuházása alkalmával kaphatott.

Nagyon kell óvakodni mindenkinek attól, nehogy illetéktelenül akarjon szelvényeket adófizetésre vagy beváltásra felhasználni, aki nem termelő, avagy ha termelő is, de oly mennyiségben szolgáltat be szelvényeket akár adófizetés, akár beváltás céljából, amely mennyiség az általa értékesíthető termények mennyiségét nyilvánvalóan lényegesen túlhaladja. Ilyen esetekben a városi adóhivatal jegyzőkönyvet vesz fel, a szelvényeket foglalja és megfoglalás végett a pénzügyigazgatóságnál feljelentést tesz.

Kerékpáron Debrecenről Debrecenig tíz nap alatt

(Egy debreceni cserkész utinaplója.)

1930. július 17. Csütörtök. Ideális szép idő az induláshoz. Kora reggel útnak indulva, egymás után hagyom magam mögött Hadház, Téglás, Újfehértó, innen kerülővel Nagykálót s alig 3 1/2 órai út után kezd előttem kibontakozni Nyíregyháza látkepe. Utitervem szerint nem lévén sok időm a városban való tartózkodásra éppen, hogy tízórásomat fogyasztottam el s folytattam utamat Kisvárdán, Nyírbogdányon, Fényeslitkén keresztül első pihenő állomásom Tiszabéd felé, hova délután fél 4-re érkeztem meg ebéd nélkül. Annál jobban esett azután, mikor itteni egyik rokonomhoz váratlanul megérkeztem és elkezdtek traktálni minden jóval. Csütörtök fél 4-től reggelig itt nagyobb pihenőt tartván a tiszaparti község nyújtotta szórakozásomat. Odaérkezésem délutánján rokonomaim unszolására eddigi utamról kellett beszélnem, ami kissé nehezemre esett, miután születésem folytán rossz mesélő vagyok és különben is útszéli fákon, telefonhuzalon ülő buszgerléken, mesgyekarót utánzó fűrgé ürgéken és az életet hordó szekéren kívül alig láttam egyebet idáig. Szinte örültem befelé sóhajta, hogy rajtam kívül ne vegye észre örömet senki, mikor mesélő kínjaimtól a vacsorára hívó szó megszabadított. Vacsora után elfáradva az ágyba, régi szép emléket valóban elő-

és korán nyugovóra tértem.

Másnap, vagyis péntek délelőtt, hogy némi hasznomat is lássak, segítettem az ottani életbehordási munkálatoknál amennyire erőm és tudásom megengedte. Délután pedig újra vendégnek érezvén magamat, kiruccantam a falu mellett kanyargó Tiszához. Egész estig annak hullámain rengettam magam, hol csónakkal, hol anélkül.

Szombaton átrándultam az 5 km-re fekvő Záhony községbe, melynek legnagyobb nevezetessége, hogy Trianon csinálta határközsgé vámbívatallal és révkapitánysággal. Ez utóbbinak épülete Záhony legszebb épülete. Közvetlen a község tövében folyik a Tisza, mely a határt alkotja Csonka-Magyarország és Csehszlovákia között. A két ország közötti forgalom fele az itt átvézető két hídon vasúti és körüti hídon keresztül bonyolódik le. Mily furcsa érzés lepi meg az embert, mikor látja a hid egyik végén a magyar, a másik végén a cseh őrhődét a legmagyarabb folyónak nevezett Tiszánál. Elandalogva azon, vajjon mikor jó el az az idő, mikor ismét csak magyar lesz az úr mindkét ponton, észre sem vettem, hogy az idő már előrehaladt és nekem vissza kell mennem Tiszabédre, mert holnap kora reggel termem szerint tovább kell folytatni utamat.

Sáros-patak a bodrogparti Athén, vagy újabban a magyar Cambridge felé. Vasárnap délelőtt fél 12 volt, mikor ideérkeztem. Patak! Valami kellemes bizsergés szalad végig a vérben, ha az ember ezt a szót hallja. Régi jó emlék, régi szép emléket valóban elő-

tök-e még egyszer vagy Trianon titeket is száműzött? Bodrogparti füzesek ugye ti tanítottátok Rákóczi kurucait azokra a szilajon bú, örökszép kuruc nótákra?

A vár most is ott áll, falait már nem mossa a Bodrog, emberi kéz elvezette onnan, hogy az ott nyugvók álmait csobogása ne zavarja. De ha végigmegyünk a régi termeken s látjuk a régi kuruc idők öldöklő és védő fegyvereit, súlyos buzogányokat, szakállas ágyúkat, páncélsisakot, ingeket, valami borzongás fut át rajtuk nem félelemkeltő, de erőt, büszkeséget, hitet kölcsönöz. A várat, a hozzá kaptéyt, melynek egy részét II. Rákóczi Ferenc, másik részét Lórántffy Zsuzsánna építette körülbelül 15 holdas park veszi körül. Jelenlegi ura Wimpdischgreitz Lajos herceg, akinek leánya nemrég tartotta esküvőjét a várban lévő kápolnában Károlyi gróffal. Ennek a kápolnának a helyén lévő szobában született magyarországi szent Erzsébet és az ő tiszteletére akították át a szobát kápolnára. A várat és kastélyt meglátogató idegenek kalauzolását a hercegi uradalom kapusa látja el, mindent alaposan megnézni legalább két nap szükséges. Nekem azonban már másnap, vagyis hétfőn már Bodrog-halásiban, Pataktól 4 kilométerre táborozó cserkészek körében kellett lennem, úgy határoztam, hogy a város, illetve csak nagyközség egyéb nevezetességét majd Sátoraljujhelyről visszajövet nézem meg.

Bodrog-halászi faluszámbamenő tanyája a Bodrog partján itt ütöttek táborát a mezőberényi cserkészek. Elnök

yendége voltam. A cserkész bárhová is megy, mindég testvérré talál. Természetes, hogy jól éreztem magam közöttük, amit felemlíteni talán felesleges. Milyen a cserkész élete táborozáskor: cserkészmozókák, vidám hangulat reggeltől estig, sőt estétől reggelig, de nem bor, csak a Bodrog vize és a táborút mellett. Fürdés, csónakázás és asszonyoknak való munka: takarítás, főzés, mosogatás.

A következő nap reggelén, kedden, megköszönve cserkésztestvéreimnek a vendéglátást, ismét kétkerekű paripámra ültem és nógattam csonka hazánk legészakibb felkésű városa Sátoraljujhely felé. Valami csodás látványt nyújtanak a város tövében emelkedő hegyek a Várhegy, melyen nemrég avatták fel a turista menedékházat, ennek tövében van a szent Antal forrás Kopasz hegy, Koporsó hegy, Magas hegy tetején a kilátóval. Alföldi cserkész számára lehet-e nagyobb élvezet, mint felmászni a kilátóhoz s onnan nézni végig a Bodrogtól a Tiszáig. Egész napot a hegyen töltve bizony jól esett az éjszakai pihenés s csak egyszerű, úgynevezett priocs volt éjszakai szállásom, még az is keményfából, de oly jól idehaza párnák között nem aludtam, mint ott. A következő nap szerdán, a város megtekintése került sorra, a városban boldogulásom közben két ottani cserkésztestvéremmel találkoztam, kik aztán a kalauz szerepét vállalták magukra. Megmutatták a városon keresztül „hajózhatóvá kinevezett“ Ronnyva-patakot, melyen az átvézető híd egyik fele magyar, a másik cseh. Hogy let-

Nagyszerűen sikerült a Homokkerti Olvasókör eszperantó csoportjának ismerkedő estje

Dr. Milleker Rezső s a Nyári Egyetem külföldi hallgatói is résztvettek a társasvácsorán.

A Homokkerti Olvasókör eszperantó csoportja csak két hónapja, hogy megalakult s a most szombaton megrendezett ismerkedő est fényes sikerével máris igen komoly bizottságot adta életrevalóságának. Az a páratlan és igen meleg érdeklődés pedig, mely a fiatal csoport első bemutatkozását a homokkerti és városi közönség részéről kísérte, a jövőt illetően is a legszobor reményekre jogosítja az olvasókör táborát.

Az olvasókör nagy terme ez alkalommal csaknem szűknek bizonyult a többszáz főnyi vendég befogadására, kik között megjelent a debreczeni európai hírvivő professzora, dr. Milleker Rezső egyetemi tanár, a Nyári Egyetem igazgatója feleségével, a Nyári Egyetem külföldi hallgatóinak társaságában s mindenkit ebilincselő kedves egyszerűséggel, ritka közvetlenséggel társalogtak el az ismerkedő est vendégeivel.

A nagyszámú vendégsereg elhelyezkedése után a magyar Himnusszal megkezdődött a műsor, majd Patay László, az Olvasókör elnöke rövid megnyitó beszédében megemlékezett az eszperantó nagyjelentőségű közvetítő és összekapcsoló szerepéről, a homokkerti eszperantisták munkálkodásáról s szívóbb jövő magyar szeretettel üdvözölte a vendégek élén dr. Milleker Rezső egyetemi tanárt és feleségét, valamint a Nyári Egyetem hallgatóit.

Gaspár Vilmos vi. vál. tisztviselő német nyelven tolmácsolta a külföldi vendégek üdvözlését, kérvén őket, hogy hazájukban is legyenek a magyarság őszinte barátai.

Orbán Mária egy mélytartalmú Ady verset adott elő eszperantóul (Plori, plori, plori... Sírní, sírní, sírní...).

Oláh Margitka pedig Petőfi Szeptember végén c. elégiáját szavalta el dr. Kalocsay Kálmán klasszikus fordításában.

A műsor legkiemelkedőbb része Berkó Géza kir. ítéletábrái irodaigazgatónak, a debreceni Eszperantó Egyetemi Főtitkárnak remek előadása volt, melyben előbb eszperantó, majd magyar nyelven igen szellemesen és tömören kifejtette az eszperantó mozgalom célját, mai elterjedtségét és hasznosságát.

Végh Pirokska és Szathmáry Irma néhány kedves magyar népdalt mutattott be eszperantó szöveggel. Fejér Endre egy irredenta vonatkozású Baghy verset adott elő mély átérzéssel, végül pedig Mátyás József zenekísérettel mellett három népszerű új magyar műdalt énekelt el eszperantó szöveggel.

A műsor számait Kerekes Sándor postatiszt konferálta talpraesett, szellemes modorban.

A vendégek nagy ovációja közt most következett a magyaros vacsora feltalálása s kíváncsian várta mindenki a pompás borjupörkölt hatását a külföldi vendégekre. A jól paprikázott, ügyesen szervírozott magyar vacsora annyira ízlett a németeknek, finneknek, olaszoknak, meg a többi külföldieknek is, hogy sokan meg is duplázták a kiadós adagokat. Kapott is tapsot, éljenztést a vacsora remekelője, Patay Lajosné, amikor minden szabódása ellenére bemutatott a vendégeknek. Vacsora közben Kövér Gyula a homokkerti birtokosság jegyzője — kit írói készségeiről a Debrecen olvasói is jól ismernek — igen értékes beszédben méltatta az eszperantó fontosságát, ügyes logikával rámutatott a nemzetközi nyelv szükségességére és különösen a magyar igazság hirdetésében való nélkülözhetetlenségére. A hangulat a jó vacsora és izletes borok folytán is kitűnő volt s amikor a híres Rácz zenekar rágyújtott egy ropogós csárdásra, a fiatalok (sőt a higgadtabb öregek is) táncperdültek széles jókedvükben.

Örömmel állapíthatjuk meg, hogy a Homokkerti társadalmának ez az est volt a legsikerültebb, lehangulatossabb összejövetele, melynek rendezéséért a főérdem Patay Lajost, a homokkertiek köztiszteletben álló agilis eszperantistáját illeti.

Az olvasókör vezetősége ezután is

legmélyebb köszönetét és háláját tolmácsolja dr. Milleker Rezső egyetemi tanár urnak és feleségének, akik magas megjelenésükkel és szeretetreméltó nyájasságukkal megtisztelték a homokkertiek egyszerű körét s a Nyári Egyetem hallgatóival emelték az est fényét. M. J.

A VOGÉ Máv. műhelyi csoportjának tisztújító közgyűlése

A magyarországi keresztény szociális vasutasok országos gazdasági egyesületének MÁV műhelyi csoportja folyó hó 9-én tartotta rendes tisztújító közgyűlést, a MÁV műhelyi dísztermében. A Magyar Hírszekegy elmondása után a csoport közszerepében álló elnöke: Benedek Sándor főmérnök üdvözli a központ képviselőitében megjelent Róbert Emil kinestári főtanácsos, országos elnököt, Pillich Nándor központi főtitkárt, Reich Lajos és Rákosi Antal központi titkárokat.

Elnöki megnyitójában a vasutaság egy táborban való tömörülésének fontosságát fejtegette. A vasutaság csak úgy érheti el gazdasági törekvéseit, ha mind a százezer, a keresztény nemzeti alapon

álló VOGÉ-ba tömörül.

A főtitkári és főpénztárnoki jelentés tudomásulvétele után megválasztották az új választást. Elnökül ismét egyhangúlag Benedek Sándor főmérnököt választották meg, aki eddigi eredményes munkásságával az összes vasutaság osztatlan szeretetét és bizalmát bírja. Az aktuális vasutas-kérdésekhez hozzászóltak: Róbert Emil, Pillich Nándor, Reich Lajos és Rákosi Antal, akiket a nagy számmal összegyűlt társaság érdeklődéssel hallgattak végig. A közgyűlés után a központi kiküldöttek tiszteletére rendezett társas vacsorán mintegy hatvanan vettek részt, akik a legjobb hangulatban a késő esti órákig maradtak együtt.

A Debreceni Háztulajdonosok Egyesületének választmányi ülése

A Háztulajdonosok Egyesülete augusztus 10-én, vasárnap, Biró Sándor elnöklété alatt választmányi ülést tartott, amelyen a választmány megállapította a következőket:

1. Az évi tagsági díj a jelenleg érvényben levő alapszabályok szerint 4 aranykoronától 8 aranykoronáig terjed, mellyel szemben az Egyesület a rossz gazdasági viszonyok folytán, mérsékelt valorizációval, 2 pengőtől 6 pengőig terjedő évi tagdíjat szed, tehát nincs szó tagdíjfelemelésről, csupán a százszázaléknál kevesebbet kitevő ártékelésről.

2. A választmányban a város kü-

lönböző részei képviselve vannak. Mivel azonban az egyesületnek kb. 1500 tagja nincs arányosan szétosztva az egyes kerületek és utcák között, sőt egyes utcákból tagunk sincs, így számszerű arány követése teljes képtelenség.

3. Az egyesület pénzkészletét bármely hivatalos vizsgálatnak alávetjük. Rendes számvizsgáló bizottságunk működik, melynek két tagja banktisztviselő. A bizottság jelentését az 1930 május 18-iki közgyűlés elfogadta és a felmentvényt megadta.

4. Általános szabály és gyakorlat az, hogy saját pénzt törvényes kamatok mellett bárki, tehát egyesület, egyház stb. kölcsön adhatja. Aki itt zugbankárságról beszél, az nem ismeri az 1927. 30. P. M. rendeletet, mely kimondja, hogy kölcsönök nyújtása csak az esetben tartozik a bank és pénzváltó üzemekhez, ha idegen számlára történik. Tehát aki a saját pénzt adja kölcsön egyszerű kamatozásra, annak nincsen szüksége iparengedélyre, hanem nálunk csak alapszabályszerű határozatra, ami nálunk megtörtént.

5. A választmányi ülések és közgyűlések eredeti jegyzőkönyveinek tartalma szerint soha nem adatott a népjóléti miniszter ur öngyámoltósága, vagy dr. Németh Ödön miniszteri biztos ur szájába olyan nyilatkozat, mintha ők a lakásoknak 1930 augusztus 1-re való felszabadítását határozottan megígérték volna, tehát választmányunk tiltakozik az ellen, hogy dr. Székely Emil, a rágalmozási per vádlottja az ügyet mellékvágyára terelje, mert a perben szereplő képviselőink sem állították, hogy a fenti nyilatkozatok megtörténtek, vagyis nem mondtak mást, mint a védelem. Ezért nem kívántunk olyan körülményeket, melyek nem vitásak és szerintünk az ügyre nem tartoznak, — foglalkozni.

6. A kifogásolt cikkeket és határozatokat mi magunk eljuttattuk a népjóléti miniszteriumhoz és a többi illetékes szervekhez, tehát ez csak a tájékoztatás előtt újság.

7. Legutóbbi közgyűlésünk az ügy vezető elnöknek és a tisztikarnak egyhangúlag bizalmat szavazott.

8. Az egyesület a per során ellene intézett támadásra, mely nyilvánosság elé került, más módon nem tudván válaszolni ezután kénytelen a tárgyilagos közvéleményt felvilágosítani. Ezen nyilatkozat a per sorsát és annak bírói ítéletét a legtovábból sem kívánja érinteni.

künk keserűségén némileg enyhítsünk, a hid magyar részén állva elimádkoztuk a „Magyar Hírszekegyet“ s mintegy fogadalmat téve a bele nem nyugvába, szinte a cseh oldalán is hallható „Nem nem soha“ val búcsúztunk az elszakított városról.

Csütörtöki utam ismét Sárospatakra vezetett, amit előzőleg megnézni nem volt időm, most megtekinttem: a Lórántffy Zsuzsanna alapította híres ősi collegiumot, hol Kosuth Lajos is diákoskodott, a magyar stílusú tanítóképzőt és kirándultam a közelfekvő Megyer hegyre megnézni a rajtalévo tengerezemet.

Szinte szédül az ember, mikor egyszerre csak megpillantja a lábai előtt a 15 méteres meredek mélységben a kristálytisza csillogó vizet. A tengerszem közelében van egy tisztás, a kirándulók kedvenc helye. Délután egyik ismerősömtől csónakot kaptam és érezve azt, hogy egyhamar nem leszek ismét ily helyzetben, egész délután a Bodrognyuított vizisportnak, a csónakázásnak éltem.

Másnap, azaz pénteken Miskolc felé tettem utamat. Több kisebb-nagyobb községben áthaladva, melyek közül Olaszliszka állított meg egy pár percre, hogy 1634-ben épült bástyaalakú toronnyal ellátott kath. templomot megnézzem, 3 és fél órai út után délelőtt fél 11-kor Szerencsre értem. Itt megtekinttem Magyarország legnagyobb és legmodernebbül felszerelt csokoládé- és cukorgyárárt és 1 órai otttartózkodás után hajtottam paripámat Miskolc felé. 2 órai út után áthaladva a Her-

nád- és a Sajó hídján, feltűntek előttem Miskolc tornyai. Sárospatak—Miskolc közötti rész volt utam legnehezebb része széllel szemben és hegynek fel. Miskolcra beérkezve megebédelés és kis pihenő után a város megtekintésére indultam. Még aznap megnéztem az Avas hegyet, rajta a híres régi ref. templommal, a város főbb uccáit, a Kossuth-szobrot és elemzési tarisznyámat fölfrissítve egyik ismerősömhöz kopogtattam be éjszakai szállást kérve.

Másnap ismerősömmel, ő szintén kerékpáron, kimentünk Diósgyőrré, hol megtekintettük a vasgyárat, a papírgyárat és a váromot. Diósgyőrtől búcsút kerékpártúrán forduló állomására, Lillafüred felé vettük utunkat. Alig ¼ óra és előttünk a vadregényes Bükk szépséges szép hely: Lillafüred. Az erdőborította hegyek tövében fekvő csodaszép Palota-szálló, tövében a Hámori tóval, a messzire hallható csodás vízeséssel, a közeli csepkőbarlang, az idevezető pompás szerpentin utak, a viadikton-alaguton törtető miskolc—lillafüredi kis vasút: a természet és az emberi kéz alkotta szépségek oly nagyszéru összhangja, hogy arról írni csak költői lélek tudhat és csak kötetekben, a cserkésznek elég a szépségekben gyönyörködni.

Elbűvölve, lebilincselve az itt látaktól, alig bírtam magam elhatározni a további menetelre, pedig másnap már újra Debreczenben kellett lennem és közben még Tapolcát is útba kellett ejtenem. Az idő rövidsége miatt a tapolcai fürdő bugyborékoló forrásában bizony csak éppen, hogy szememet gyönyörködtettem, pedig behűlő esett

volna a sok út után egy keveset pihenni is. Megvizsgáltam a magamat, hogy „majd máskor“ éjszakai pihenőre visszafordulunk Miskolcra s vasárnap már kora reggel hajnali 4 órakor nekivágtam túram utolsó szakának: a miskolc—debreceni útnak, Tiszapolgáron keresztül, hol kompon kelve át a Tiszán, úgy éreztem, az Alföld lehetne csapja meg az arcomat.

Újra csak az útszéji fák, ágaskodó ürgék és telefonhuzalon üldögélő gerlék teszik utamat némileg változatosabb (avagy egyhangúbb). Milyen más az Alföld! Nyugalma belopózik az emberre lelkületbe, egyhangúsága gondolkodásra készítet, bölcsességre, higgadt-ságra nevel. És a hegyes vidék? Lüktező életre, alkotásra. Melyik jobb? A kettő tökéletes.

Déli 11 óra körül elérve Bőszörményt, otthonom közelsége új erőt kölcsönöz, s alig háromnegyed órai út után már a Nagytemplom előtt járok és éppen az ebédhez terítettek, midőn a szülői háznál betoppantam, 10 napi túram alatt összesen 800 km. és ezen távolságot a pihenők és tartózkodás idejét leszámítva 50 óra alatt tettem meg defekt nélkül.

Most megpróbálom cserkésztestvéreimet, kik még mindez nem látták s nem hallották e soraimmal a képelet szárnyaira kapva elvinni, talán elértem céloimat: megkedveltetni a legnemesebb szórakozást, a legjobb tapasztalást — az utazást hazánk földjén.

Vojth Elemér örsvezető.
(969. sz. gróf Csáky
táboros cserkészcsapat.)

A NAP HIREI

A Nyári Egyetem
hírei

Keddi előadások:

9—10. Juhász Géza: Modern magyar irodalom.

10—12. Rózsaffy Dezső: A magyar építészet, szobrászat és festészet fejlődése (vetített képekkel).

5—7. Nagy József: Debrecen műemlékei.

Szerdai előadások:

9—10. Juhász Géza: Modern magyar irodalom.

10—12. Rózsaffy Dezső: A magyar szobrászat és festészet fejlődése (vetített képekkel).

Este fél 9—10. Milleker Rezső: Erdély (filmmel).

Az előadások helye a Déri múzeum. A szerda esti filmes előadást bárki megtekintheti ötvenfilléres belépőjegy mellett.

—oO—

— Dr. Vásáry István polgármester hétfő délben Budapestre utazott. Dr. Vásáry István polgármester, aki a múlt héten félbeszakította szabadságát s néhány napra hazajött. Hétfőn délben több városi ügy kisírgetése végett Budapestre utazott. A polgármester kedden délben érkezik haza s valószínűleg a hét végéig marad Debrecenben. Hír szerint Vásáry István még a hó folyamán ellátogat Stockholmba és csak szeptemberben veszi át ismét hivatala vezetését.

— A Katolikus Otthon csütörtökön este, folyó hó 14-én, flekkensütést rendez, juhtúrós csuszával.

Beteglátogatásra indult
és meghalt a klinika udvarán

Egy debreceni kereskedő tragikus halála.

Tragikus körülmények között halt meg hirtelen egy debreceni kereskedő, Adler Benjámín, kinek a Csonkai uccsa 20. szám alatt van jóforgalmu fűszerüzlete.

Adler Benjámín tegnap délután kiment az egyetemi klinikára, ahol az egyik rokona fekszik betegen. Megakarta látogatni betegrokonát, mert másnap egyheti üdülésre Erdélybe akart utazni s így hosszabb időn át nem láthatta volna Adler Benjámín

amint kiért a klinika udvarára, hirtelen rosszullett és összeesett. Rögtön orvosokat hívtak hozzá, de nem tudtak rajta segíteni, mert pár perc múlva meghalt. Mint megállapították, — szívszélhűdés ölte meg Adler Benjámint, aki negyvenöt éves ember volt, felesége és négy gyermeke siratja.

Adler Benjámín hirtelen halála széleskörben keltett mély részvétet. — A részvétet növeli az a szomorú körülmény, hogy négy árva maradt utána.

— Amerikai ügyvéd Debrecenben. H. Pollacsek amerikai ügyvéd Debrecenbe érkezett, Waldmann Géza szakosztályi elnök látogatására.

— A Kereskedő Ifjak Dalköre, ez az örökké ifjú, törekvő dalköre e hó 16-án szombaton este nyolc órakor tartja a Kereskedelmi Alkalmazottak Egyesülete, Sas uccsa 2. szám alatti helyiségében, táncokkal egybekötött dalestélyét. Ezen sikeresnek ígérkező estélyre ezúton is felhívjuk az érdeklődők figyelmét. Belépődíj személyenként 1 pengő Cseládijegy három személyre 2 pengő.

X A célravezető, biztos útát mutatja meg a hirdetőnek a fogyasztóhoz, az az ötletesen összeállított hirdetési újságkatalógus, amelyet most küld szíjjel az ország szerte legelőnyösebben ismert Erdős József hirdetőirodája. Az izlésesen kiállított könyvecskét lapozgatva látjuk, hogy Erdős József 35 év alatt a reklám terén szerzett minden tudását, tapasztalatát állítja a hirdető szolgálatába, irodája alaposan, felkészültséggel és szaktudás-

sal működik és ötletes reklámjai annak olcsó kivitelezés teljesen feleslegessé teszik külföldi hirdetési iroda igénybevételét. A legparányibb apróhirdetést éppúgy, mint a legnagyobb sajtóhadjáratot az Erdős iroda a legcélszerűbb haszonnal bonyolítja le. Érdeklődőknek ez a most megjelent reklámfüzet élvezetes tanulmány, — amelyet kívánságára bárkinek ingyen küld meg Erdős József hirdetési irodája, Budapest, VI. Teréz-körút 35. sz.

— Kislánya ugrókötelére akasztotta fel magát. A nyomasztó gazdasági helyzet újabb áldozatot követelt Győr városában. Az egyik ismert győri nagy vendéglős, Német Géza öngyilkosságot követett el. Német vagyonos ember volt, azonban az utóbbi időben sokat panaszkodott a rossz gazdasági viszonyokra és a gyenge üzletmenetre. Ma kora hajnalban kiment az előszobába, leakasztotta a fogsárol a kislánya ugrókötelét, azután átment a vendéglőbe és a ventilátorra felakasztotta magát. Mire rátaláltak meghalt.

Hoór Tempis Erzsébet
szerdán este a rádióban
hangversenyt ad

Zenedénk nagyhirű és kiváló énektanárnője vakációját ezidőszent a fővárosban családjával együtt tölti és itt kérte fel a rádió vezetősége egy hangverseny megtartására. Debrecen egész zenei és rádiózó társadalma érdeklődéssel figyeli és bensőséggel élvezi, valahányszor alkalmá van a kulturált és finoman szárnyaló énektechnikai hangversenyének előadásában gyönyörködni.

Szerdán, f. hó 13-án este 6 óra 30 perckor Kernács Pál hegedűművésszel lép a mikrofonnal eltakart láthatatlan közönség elé Horó Tempis Erzsébet és a következő műsort éneklé Kazacsay Tibor zongorakíséretében:

1. Strauss: a) Alkonyi álom; b) Titkos intés. 2. Kerngold: A holt város Marietta dala; b) Puccini: Turandot; Liu ariája; c) Duitler: Az ifju vitte kedvesét. 3. a) Ijártó: Elment az én rózsám; b) Tarnay: Dicsőrsz kedves; c) Kurue: Hervadó rózsák közt; d) Lavotta: Rég volt.

—oO—

X Mielőtt cserépkályhát rendezhetné, kérjen ajánlatot Ilia István kályhástól, Piac uccsa 77. sz.

— Elfogták Miskolcon a sikkasztó újságárúst. Megírtuk, hogy Frank Zoltán hírlapbizományos feljelentést tett a rendőrségen Nagy János újságárús ellen, aki nem számolt el száz pengő értékű újsággal és megszökött. A sikkasztó újságárúst a miskolci rendőrség elfogta és most Debrecenbe fogják szállítani, hogy itt elvegye méltó büntetését.

14 napos nagy Nyári Vásárt rendezünk, mely tart augusztus 19-ig!

és csakis ezen időn belől árusítjuk az alant felsorolt áruinkat ugyan-csak az alant feltüntetett olcsó árakon és pedig jóminőségű

Tartós szövét-öltönyök kaphatók P. 35-től
Burett vászon-öltönyök kaphatók P. 21-től
Strand-kabátjainkat pedig P. 11-ért

árusítjuk darabonként. —

Használja mindenki fel az alkalmat, mert ilyen olcsó áron nem selejtes árut többé nem vásárolhat!

MAGYAR RUHAIPAR

Bika szálló épületében. (Cimre kérjük jól vigyázni.)

LIENER fényképész felvételeket személyesen eszközli. Csapó u. 1. Telef. 17-22.

Fehértói Dániel

Dégenfeld-tér 4. sz.
Telefon: 11-85.
temetkezési vállalatának
temetője:

Vadász Lajos cipésmester, életének 61-ik évében elhunyt. Temetése folyó hó 12-én, délelőtt 11 órakor lesz a Kis-Barcsai-telep, Szél ucca 10-ik számú háztól a ref. egyház szertartása szerint tartandó ima után a Szent A. uccai temetőbe.

özv. Nagy Jánosné sz. Hüse Zsuzsanna, életének 80-ik évében elhunyt. Temetése folyó hó 12-én, délután három órakor lesz a Hatvan uccai temetőháztól a ref. egyház szertartása szerint tartandó ima után a Hatvan uccai temetőbe.

Meggyilkolta vadházastársát egy cigány. Szolnokról jelentik: Kolompár Vilmos fiatal cigánylegény, a szolnoki cigánybíró fia, vadházasságában élt egy Nagy Rózsai nevű leánnyal. Az utóbbi időben a vadházastársak sokat veszekedtek. Vasárnap délután újból civakodni kezdtek és a civakodás helyében Kolompár előkapott egy kést és behasználta Nagy Rózsit. A súlyosan sérült Nagy Rózsit kórházba szállították, ahol azonban az éjszaka folyamán meghalt. Kolompár Vilmost le tartóztatták.

Köszönetnyilvánítás. Boldogemlékü férjem elhunytával megnyilvánult melleg részvételt mindenkinék, s különösen a Máv. üzletvezetés és a HÉV-nek a ravatalra küldött koszorúit, s valamint a „Harmónia” Dalegytelnek a végtisztességteljesen való közreműködésért ezúton is hálás köszönetet mondok.

özv. Karsay Istvánné és gyermekei.

Vegyí kísérlet közben felrobbant a forrasztó kemence. Budapestről jelentik: Hétfőn reggel háromnegyed-hét óra tájban a Műgyetem kémiai kísérlet közben szerencsétlenség történt. Veress Zoltán 29 éves, műgye-temi tanársegéd a laboratóriumban az egyik forrasztó kemence mellett vegyi kísérletet végzett és munkája közben robbanás történt, a forró, izzó gáz az arcába csapódott. A robbanás zajára a portás lett figyelmes, aki a szerencsétlenségről értesítette a mentőket. Veress Zoltán arcán, kezén, nyakán égési sebeket szenvedett. A mentők a szerencsétlenül járt tanársegédet első segélyben részesítették.

Nagy veszteségei miatt öngyilkos lett egy szegedi kereskedő. Tegnap éjjel Szegeden Oroszlán uccai lakásán felakasztotta magát Knapp Aladár 30 éves gyapjúkereskedő, aki városzerte közliszletnek örvendett. Mikor a rendőri bizottság a helyszínre kiszállt, a fiatal kereskedő már halott volt. A házbeliek azt állítják, hogy a kereskedő négy nappal ezelőtt is öngyilkos akart lenni, lakásában nyitva hagyta a gázesapot. Valószínű azonban, hogy akkor felébredt benne az életösztön s öngyilkosságát nem hajtotta végre. A fiatal kereskedő több mint százezer pengőt kitevő adósságai miatt követte el az öngyilkosságot.

Balesetek a DVSC kerékpárversenyen. A tegnap délutáni kerékpárversenyen két baleset is történt. Bede János szolnoki versenyző a karján és a combján szenvedett esés következtében zúzódásokat. Alig vették kezébe a mentők, máris újabb baleset történt, ahol Horváth Károly budapesti motorszerelő szenvedett hasonló természetű sérüléseket. A mentők első segélyben részesítették.

Utóajánlati árverés a városi vadászterületek bérletére

Mint ismeretes a városi vadászterületek bérletére nemrégiben tartották meg a Városházán az árverést. Ekkor a katonatisztek vadászársulata tette a legelőnyösebb ajánlatot, négyszáz pengővel, a szepesi—ebesi bírtok bérletére, míg a külső és belső ohati bírtoknak az Országos Földbirtokrendező Bíróság által kisajátított részén a vadászati jog bérletére Vásáry László és Gábor 144 pengőt ajánlottak meg.

Az egyeki gazdák utóajánlatot nyújtottak be s felülígérték az árverésen ajánlott összegeket.

Az utóajánlati árverést hétfőn délelőtt tartották meg. Az árverésen a szepesi—ebesi vadászterületre Pásztor János és társai 730 pengőt ajánlott meg, míg a Köztisztviselők és gazdák vadászársulata 725 pengőt. Így aztán a bérletet, mint legtöbbet ígérők, — Pásztor János és társai kapták meg.

Az ohati vadászterületre az egyeki gazdák 405 pengős ajánlatot tettek, míg Vásáry László és Gábor 450 pengőt ígérték a vadászterületi bérletért. Ennek megfelelően a vadászterületet Vásáry László és Gábor kapja meg.

Megloptak egy özvegyasszonyt. özv. Kerekes Györgyné, 74 éves öregasszony, József kir. herceg ucca 33. szám alatti lakos, szolgáltaiba akart állani és beült egy cselédhelyezés intézetbe, ahol azonban várakozás közben elloptak a zsebéből nyolc pengőt. A rendőrség keresi az öregasszonynak a tolvaját.

Betörővilág a Kossuth kertben. Hírt adunk már arról, hogy a Nyilas-telepen és a Kossuth kertben betörők garázdálkodnak, akik összeszednek a kertekben minden apróságot, amihez csak hozzá férhetnek. A betörők Tarr tanítónál szedtek össze egy csomó ágyneműt és háztartási cikket, majd Vécsey Leó ny. vasúti tiszt lakásának egyik szobáját törtek fel. A harmadik betörést Karádi vasúti félézőnél követették el. A csendőrség erőlyesen nyomoz a betörők után.

X Fazakas Sándor dr. egyetemi tanár, szemészeti klinikai adjunktus, szemorvos, Ferenc József ucca (Piac) 34. szám alatt, rendelőt nyitott, ahol szembetegeknek délután 2—5 óráig rendel.

Gazdag tartalommal jelent meg a „Társadalmi Figyelő” új száma, — Gecsey, Nemo, s Kiss István regényciklus folytatásai. Spectator remek tanulmány sorozata, Nemo: Kiváras, Robog a vonat, Ezek mind ének. Debreceni: Állomástól, állomásig. Szeszély-beccsület. Ego: Epidemiák. Utolsó vonaglások. Czeglédy: A nagy katalan, Az utolsó ember regénye. Új rovatok, változatos mellékletek, kedvezmények. Kiss: Debreceni strófák és Tiszántúli lapok rovatai, az „Illusztrált irások és könyvtárkedvezmények. — Egyes szám ára egy pengő. Más érdekly lapokkal kombinált előfizetéseknél kedvezmény.

Kedden délután ismét produkálta magát a székely céllövő bajnok. Szombaton és vasárnap nagyközönség előtt produkálta magát Héger József, a páratlan ügyességű székely céllövőbajnok, aki tizenhárom kitüntetést szerzett a világháboruban. Héger József hétfőn délután a debreceni tisztikar előtt produkálta magát és Siposs Árpád, altábornagy, vegyesdandárparancsnok elismerését fejezte ki a kiváló céllövőmesternek. Héger József kedden délután a Polgári Lövédeben ismét bemutatja művészetét és bizonyára sok érdeklődő keresi fel a páratlan ügyességű székely céllövőmester produkcióját.

Kézimunka szaküzlet és Csipkeáruház

Kossuth-u. 2. Városház-épüle.

GOBELIN, KELIM, PERZSA.

Előnyös bevásárlási forrás Nagy választék hozzávalóikban.

ELRONTOTT GYOMOR, bélzavarok, émelygés, kellemetlen szájtíz, homlokfájás, láz, székszorulás hányás, vagy hasmenés eseténel már egy pohár természetes „Ferenc József” keserűvíz gyorsan, biztosan és kellemesen hat. A gyakorlati orvostudomány igazolja, hogy a Ferenc József víz használata a sok évés és ivás káros következményeinél igazi jótéteménynek bizonyul. A Ferenc József keserűvíz gyógyszerárakban, drogériákban és fűszerüzletekben kapható.

Milyen idő volt és milyen idő várható

Hazánkban az eső az utóbbi huszonegy órában kevesebb lett. Mennyisége csak kevés helyen haladta meg az öt millimétert. A viharos szelek azonban tegnap is tartottak és a hőmérséklet most már mindenütt igen alacsony, a tegnapi maximum alig érlet 21 fok Celsius volt.

Budapesten ma délben a hőmérséklet 21 fok Celsius volt.

Időprognózis: Változékony idő, helyenként esővel, a szelek gyengülésével, némi enyhüléssel.

—o—

Klugrott az ablakon, mert gyermeki nem engedték a lóversenyre. — Budapestről jelentik: Salgó Gábor 65 éves ügynököt vasárnap hajnalban ösz szeszűzött tagokkal találták a Király u. 14. számú ház udvarán levő cukrászda üvegtetején. — A kihívott mentők megállapították, hogy Salgó három bordája eltört és több helyen súlyos zúzódásokat szenvedett annak a különös kísérletnek az eredményeképpen, hogy kijusson az emeleti lakásból, amelybe a gyermekei zárták, — hogy ne mehessen a lóversenyre. Salgó az éjszaka folyamán kötelet csavart a lepedőjéből, azt az ablakra kötötte és ezen akart lejutni az udvarra, de a lepedő rövid volt és Salgó lezuhant az üvegtetőre, ahonnan azután a mentők a Rókus-kórházba szállították.

HIRDTEMÉNY.

Ajánlat a tanyai bekötő utak burkolására című versenytárgyalási hirdetés beadási határidejét folyó évi augusztus hó 16-án, délelőtt 11 óráról, folyó évi augusztus hó 23-án, délelőtt 11 órára tolong ki.

Polgármester mb.
Vida-Szilcs
városi főmérnök.

Üzlethelyiség

2 nagy kirakattal

Piac u. 41. sz. a. azonn

kiadó.

VARRÓGÉP

JAVÍTÁS

SAKSZERŰEN

ÉS GYORSAN.

SINGER VARRÓGÉP RÉSZV. TÁRS.

Debrecen, Piac-utca 79. sz.

Gyászrovat

Harsányi Istvánné temetése

Nagy részvét mellett helyezték örök nyugalomra vasárnap délután Harsányi Istvánné hült tetemét. — Az elhunyt nagyszony temetésén társadalmunk sok kitűnősége jelent meg, hogy részvevőknek a kiváló, nagy kiterjedésű gyászoló család gyászában. A temetést Harsányi Pál, bánati főesperes vezette és könnyekig megható gyászbeszédet mondott. A temetés a Nagytemplomban kezdődött és az elhunytat onnan kísérte a gyászoló közönség a Kossuth ucai temetőbe, hol szintén Harsányi Pál esperes mondott búcsuztatót. A ravatalra igen sok koszorút küldtek, a következő feliratokkal:

Felejthetetlen, jó feleségem, Isten veled — Bánatos férjed.

Drága jó anyukáknak. Soha nem felejtünk el! — Szerető gyermekei: Jolán és Bandi.

Felejthetetlen, drága jó Nagymamánknak — Szerető kis unokái.

Isten veled! — Harsányi család.

A jó Etelka néni! — Ida és Béla.

Szeretettel — Szarukán család.

Etelka néni! — Erzsike és Gyula.

Szeretetteljes tisztelettel — Keresztes család.

Nyugodt békében! — Bertus.

A jó Etelka néni! — Matild, Sándor, Jolán, Mariska.

Szeretettel Etelka néni! — özv. Horváth Ferenc és gyermekei.

Felejthetetlen Etelka néni! — Ilonka és Dező.

Öszinte részvéttel — Kontsek Kornél és családja.

Igaz részvéttel — A Viola család.

Szeretettel — Rentz család.

Felejthetetlen Etelka néni! — Katóka és Nagymama.

Fájó üdvözléssel — Lujzád.

Dr. Széll László és családja.

Nagy család.

Mile Gizike.

Gyürki család.

Vörösné Irénke.

Hetei család.

Etelka néni! — Anci.

Bárony család.

Szilágyi Sándor és neje.

Drága jó keresztmamának — Erzsike, Elemér.

—000—

Anyakönyvi hírek

Eljegyzések: Kátai János—Balogh Anna. Egri Sándor—Móricz Julia. Vírág János—Freund Margit. Sánta József—Gyulai Eszter. Kerekes György—Kerekes Sára. Krausz József—Schwarz Aranka. B. Nagy János—Pataki Róza. Pető Gábor—Szabó Ilona. Vince Sándor—Szilágyi Eszter.

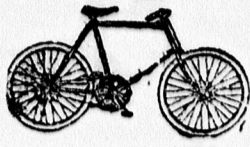
Halálozások: Király Imre ref. 67 é. Bellelő 112. szám. — Horváth Lajos ref. 8 hónapos. K. Tóth ucca 20. Egri Gábor ref. 3 hónapos. Nyomató ucca 28. szám. — Vadász Lajos ref. 50 éves. Szél ucca 10. szám. — Kecske Miklósné gk. 35 éves. Csengerfalu. özv. Nagy Jánosné ref. 79 éves. Rothermere ucca 63. szám. — Zafir Zsigmondné izr. 33 éves. Nyirgében. — Molnár Mária rk. 1 hónapos. Bocskai-tér 1. szám. — Hadházi István ref. 6 hónapos. Téglavető 94. szám.

Születések: Sebők Mihály földmives, fiú János — Orbán Sándor napszámos leány Ilona. — Harsányi Ferenc Kovács, leány Ida. — Takács Imre Máv. altiszt, fiú Imre. — Korszós Imre forgalmazó ellenőr, fiú Imre. — Vass János vasöntősegi fiú István. — Rác István földmives, leány Katalin. Nográdi Ferenc Kovács, leány Anna. Klein Ede fogtechnikus, fiú Gábor. — Bödi Antal szíjgyártó, fiú Antal. — Hermann József földmives, leány Piroksa.

Bevezetett

letővédő és szigetelő anyag eladásához körzetképviselőt keresünk. Erdős kirdető iroda, Budapest, 62. Postaközpont.

Csepel, Atlasz, Opel

kézpénzért --- részleire

legolcsóbban

So'tész L. Hatvan ucca 1. II. udvar 25 sz
Telefon 12-59.

A betörő lakatossal nyitotta fel a pincét, ahová be akart törni

Egy női betörő ravasz trükkje a Rákóczi uccán.

A betörések krónikájában szinte egyedülálló ravasz trükkel követett el betörést tegnap este egy fiatal leány a Rákóczi ucca egyik pincéjébe, amelyet a bolgár kertészek bérelnek. Nem kockáztatta azt, hogy bujkálva, fáradságos munkával igyekezzen betörni, folyton tartva a meglepetés veszélyétől, hanem egyszerűen lakatost hívott és mint a pince tulajdonosa felnyitatta a pincét, ahol azután így könnyű zsákmányhoz jutott.

A Rákóczi ucca 9. sz. alatt bérelt pincét Stojkov Milán, bolgár kertész. A bolgár kertészek ebben a pincében tartják a piacon kimaradt árut, kosarat, sőt ide teszik be az árusító kötevényeket is, amelyeknek a zsebében benne hagyják a nap folyamán összegyűlt apró pénzt. Ezt az apró pénzt vitte el ravasz trükkel egy élelmes, fiatalkorú, szélhámos leány.

A Rákóczi ucca 5. sz. alatt levő lakatosműhelyben késő este megjelent egy fiatal leány és kért valakit, aki felnyissa a pincéjét, mert onnan aprópénzt és kosarakat akar elhozni, de a kulcsot elvesztette. A lakatosműhelyből csakugyan átküldtek egy segédet a leánnyal együtt a Rákóczi ucca 9. sz. alá, hol a segéd a nála levő kulcsot segítségével tényleg fel is nyitotta a

pince ajtaját. A leány bement a pincébe, ott a lerakott kötevények zsebeiből kiszedte mintegy 40-50 pengő értékű aprópénzt, magához vett két darab kosarat és feljött a pincéből. A lakatossegéd ekkor megkérdezte, hogy visszacsukja-e a pincét, de a leány azt mondta neki, hogy csak hagyja nyitva; majd kifizette a nyitáért járó 40 fillért s nyugodtan eltávozott.

Kora reggel, amikor a bolgár kertészek a piacra jöttek, Stojkov Milán megdöbbenve vette észre, hogy a pince ajtaja, amelyet pedig előző napon gondosan bezártak, nyitva van. Rosszat sejtve ment le társaival együtt a pincébe, ahol csakugyan nagy megdöbbenéssel tapasztalta, hogy a kötevényből eltűnt a zsebekben volt nagyobb mennyiségű aprópénz, azonkívül kosarak és más tárgyak is hiányoztak. A megkárosított bolgár kertészek természetesen azonnal a rendőrségre siettek, ahol feljelentést tettek a ravasz trükkel dolgozó, fiatal betörő ellen. A rendőrségen azonban folyamatba tették a nyomozást, amelynek során már elő is állítottak egy fiatalkorú leányt, aki azonban állhatatosan tagadja, hogy ő követte volna el a betörést. A nyomozás tovább folyik.

KÖZGAZDASÁG

Terményfőzde

A készárúvásáron rendkívül élénk volt a forgalom. Ezúttal inkább a kínálat élénkülése révén jutottak nagyobb tételek értékesítésre, ami azért érdemel említést, mert általánosságban a malmok inkább tartózkodtak a vásárlástól. Csupán akkor reflektáltak a kínált tételekre, amikor az árutulajdonosok alacsonyabb árakkal is megelégedtek.

Egyébként a készárúvásáron a búza 20-35, a rozs 15, a tengeri pedig 10-20 fillérrel olcsóbbodott.

A határidőpiacon is 20-30 filléres árcsökkenések mellett kötötték az üzleteket, úgy a búzánál, mint a rozsnál lanyhább volt a tengeripiac is. A határidő lanyhulását azzal kommentálták, hogy Liverpoolból alacsonyabb jegyzések érkeztek.

Határidőüzlet:
Búza: Október 18.65, 67, 71, 60, 64, 61, 65, 55, 42, 44. Zárlat 18.46-18.48.
Március 20.30, 34, 29, 30, 32, 23, 12.
Zárlat: 20.16-18. Május: 20.93, 90, zárlat: 20.90-20.92.

Rozs: Október: 12.45, 37, 30, 20.
Zárlat: 12.20-25, Március 13.80, 50, Zárlat: 13.40-50.

Tengeri: Augusztus: 17.60, 65, 70, 60, 48, 40, 35. Zárlat: 17.35-40.
Szeptember 17.75, 73, 60, 46. Zárlat: 17.46-50. Május 17.90, 88, 87, 85, 79. Zárlat: 17.57-17.58.

Készárúüzlet hivatalos árjegyzései:
Búza: Tiszai: 77 kg. 18.85-19.05, 78 kg 19.00-19.20, 79 kg 19.20-19.35, 80 kg 19.25-19.55 — Felsőtiszai 77 kg 17.95-18.35, 78 kg 18.10-18.50, 79 kg 18.30-18.70, 80 kg 18.35-18.55, rozs pestvidéki 11.40-11.55, egyéb rozs 11.40-11.55, takarmányárpa I. a. 16.-16.50, takarmányárpa II. 15.50-15.75, felsőmagyarországi sörárpa 17-18.50, ropca 22.50-27.75, tiszai ten-

ger 17.-18.00, zab I. 18.-18.50, zab II. 17.50-18.00, korpa 10.-10.40.

HAJDU VÁRMEGYE ÁLLATFORGALMA A MULT HÓBAN.

Hajdu vármegye közigazgatási bizottságának augusztusi ülésén Czeloth Jenő állategészségügyi főtanácsos számolt be a vármegye július havi állategészségügyi helyzetéről, mely meglehetősen kedvezőtlen volt.

Előterjesztésében elmondotta, hogy a vármegye állatforgalma július hónapban csökkent ugyan, de még így is kielégítő volt. A szuli feladásra került 362 szarvasmarha, 893 juh és 3100 drb sertés.

A közigazgatási bizottság a jelentést tudomásul vette.

ORSZÁGOS TOJÓVERSENY KISUJSZÁLLÁSON.

A Tiszántúli Mezőgazdasági Kamara kisújszállási kisérteti gazdaságában létesített mintabaromfitelepén folyó év őszi kezdettel egy évre terjedő országos tojóversenyt rendez. A tojóversenyre bármilyen fajtaju tyúkok benevezhetnek. Nevezési díj állatonként 2 pengő. Részletes tájékoztatót díjtalanul küld bárki kérésére a Tiszántúli Mezőgazdasági Kamara Debrecen, Hunyadi u. 5. sz. I. em.

HIRDETMÉNY.

A ref. kollégiumi tápintézet 1930 szeptember hó 1-től 1931 augusztus hó 31-ig terjedő időre tej, kenyér, marha- és sertéshús, zsír, szalonna, kolbász és virsli-re: bab, lencse, és borsóra, továbbá fűszerárakra ajánlatot kér.

Ajánlatok f. hó 20-án déli 12 óráig adhatók be. A szállítandó áruk mennyiségéről és minőségéről írásban felvilágosítást ad Farkas György tápint. gondnok, Kollégium.

NYILT-TÉR

*E rovat alatt közöltékért nem vállal felelősséget sem a szerkesztőség, sem a kiadóhivatal.

Ezúton figyelmeztetem a m. t. vásárlóközönséget, hogy a vásárolt áruknál mellékelt borítékot ne dobják el, hanem bontsák fel, mert abban mindenki talál egy összegekről szóló bont, melyet hozzáhozak be, mert annak értékét pénztáram bárki kívánságára készpénzben kifizeti. Egyben értesítem a m. t. vásárlóközönséget, hogy ezen „amerikai” rendszerű rendkívül olcsó nyári vásár már csak szombat este 6 óráig tart.

Havas harisnyaház
Bádogos ucca 1.

Értesítés

Tisztelettel hozzuk az igen tisztelettel vásárló közönségünk szíves tudomására, hogy a mai napon a

Kardos László

cégtől (Debrecen, Kossuth ucca), az alantli szöszszerinti levelet kaptuk:

Debrecen, 1930. augusztus 16.

Takarékosság
árúhitelközvetítő és incasso iroda
t. tulajdonosainak

Helyben.

Visszatérve többibben folytatott szóbeli tárgyalásainkra, tisztelettel közöljük, hogy intézményünkben beállott szervezeti és jogi változás most már módot nyújt nekünk arra, hogy

a „Takarékosság” kötelekbe újból belépünk és folyó évi augusztus hó 16-tól kezdődőleg a „Takarékosság” könyvecskéire újból megkezdjük az árú közlőgálatását.

Már régebben megtehettük volna azt, hogy ezen kétségtelenül előnyös kihitelezési móddal is álljunk ismét a vásárlóközönség rendelkezésére. Azonban beavartuk ezt az időpontot, amikor

mindazon követelmények, amelyek feltétlenül szükségesek ahhoz, hogy a vásárlóközönség tényleg az eredetileg hirdettéltévek alapján szerezhesse be szükségleteit, — hiteltre is, — véleményünk szerint ezen új szervezés útján teljesen biztosítva lehetnek.

Ezen elhatározásunkkal elegendő óhajtottunk tenni mind a fogyasztó közönség részéről hozzánk érkező tömeges felkérésnek, mind pedig kartársaink ezirányú kívánságának, úgyszintén az Önök óhajtatásának.

Teljes tisztelettel:
Kardos László cég.

Örömmel közvetítjük ezen levelet nb. vásárló közönségünknek, mert újból igazoljuk ama törekvésünket, — hogy mindent elkövetünk fogyasztóink érdekében megbízható cégek szaporítására, ahol a „Takarékosság” tagjai bizalommal vásárolhatnak.

Teljes tisztelettel:
„Takarékosság”

árúhitelközvetítő és incasso iroda.
Debrecen, Deák Ferenc ucca 6.

Weisz kelmefestő

Arany János-u. 7.

fest, tisztít.

Gyászruhákat 24 óra alatt festek.

SPORTHIREK

Amerikai csapatot készül fogadni a Bocskay

MÉG MINDIG ELINTÉZETLEN A BOCSKAY CENTERHALF-VÁLSÁGA.

Debrecen holt szezonbeli nyugalmából két valóban érdekes hír zavarta ki. A hírek hőse a Fall Rivers csapata, illetve Sárosi lenne.

A Bocskay vezetősége ugyanis állítólag tárgyalásokat kezdett Sárosival a FTC amatőrválogatott centerhalfjával. A tárgyalásokat a Bocskay vezetősége Sárosi édesapjával folytatja és arról van szó, hogy a kitűnő játékos jó szerződésen felül még nyugdíjas állást is kapna Debrecenben. A Bocskay vezetőség ettől függetlenül Sággyal és Magyarall is tárgyal, miután nincs megfelelő centerhalfja. Az eddigiek szerint a legnagyobb valószínűség mellett szól, hogy ismét Sággyt szerzik meg, bár Magyarért már nem kér olyan

nagy lépést az óbudaiak vezetősége, mint a tárgyalások megkezdésekor.

A centerhalf-szenzáció mellett sem törpül el a másik érdekesség, mely nemzetközi vonatkozású.

Eszerint az északamerikai bajnokságot menedzselő Ferencváros és a Bocskay vezetősége között tárgyalások folynak augusztus hó 30-án Debrecenben lejátszandó Fall Rivers—Bocskay mérkőzés ügyében. A mérkőzést a Ferencváros rendezné és a Bocskay az amerikaiaknak fizetendő összegben felelős jövedelemből részesülne. Debrecenben kíváncsian várják a tárgyalások fejleményeit és szeretnék, ha sikerülne a mérkőzést megvalósítani.

Nagy sikerrel zajlott le a DVSC kerékpárversenye

A DVSC vasárnap rendezte országos bajnoki kerékpárversenyét a vasutas pályán mérsékelt érdeklődés mellett. A csekély érdeklődésnek a debreceni nagyvásár és a váratlanul hidegre és esőre fordult idő volt az okozója. A verseny jó rendezésben folyt le, nagyszámú indulók a legjobb fővárosi gárdából. A verseny propaganda szempontjából jelentősége volt és elérte a kívánt célt. Feltűnést keltett a debreceni kerékpárosok szép szereplése, míg a meglepetést az országos hírű Lovass gyenge szereplése és többszöri veresége jelentette.

Részletes eredmények:

Debrecen város rövidtávú bajnoksága (2 kör) 800 m.: 1. Szücs MTK, 2. Pelvássy MTK, 3. Borka Pestszentlőrinc, 4. Joachim Brunó MTK.

Szücs megérdemelten nyerte a versenyt, a legjobb volt a mezőnyben. Lovass már az első futamban kiesett, majd a reményfutamban is utolsónak végzett. Vereségét az a magyarítja, hogy 93 kilós testsúlyával a felzött és puha pályán nem tudta képességeit ki-

fejteni. A középfutamból kiesett erős küzdelem után Szenes MTK is.

Középfutás (3 kör) 1200 m. 1. Huszár Jóbarát, 2. Balla DVSC, 3. Solyom Török, 4. Pataki DVSC.

A DVSC kerékpárosai igen szépen szerepeltek és a közönség melegen ünnepelte őket.

Végverseny. 1. Velvart MTK, 2. Molnár Szolnok, 3. Pregartner Lehel SC, 4. Boda Szonok. A végversenyben azok indultak, akik az előző szám elő- és középfutamban kiestek.

Csapatverseny. (8 kör) 3200 m. 1. A Budapesti Török, 2. DVSC.

Debrecen város bajnoksága, 40 kör. 16.000 méter. 1. Szücs—Pelvássy MTK 23 pont, 2. Velvart—Joachim Brunó 16 pont, 3. Lovass—Szenes MTK, 4. Martonossy—Pregartner.

A hatodik körben Horváth Károly TTC a fordulóban felbukott és könnyebb sérülést szenvedett, a mentők részérették első segélyben.

Volt ezenkívül bemutató motorkerék pár szám és ezzel fejeződött be a verseny.

ELLES TÁMADÁS A BOCSKAY ELLEN PRÁGÁBAN.

Megírtuk, hogy a Bocskay e hó folyamán jelentősebb turát bonyolított le Csehszlovákiában. Ezzel kapcsolatban a Ceske Slovoban nagy támadó cikk jelent meg a Bocskay ellen, amelyről tudósítónk az alábbiakban számol be.

Prága, augusztus 10. Schinek dr. tollából a Ceske Slovo mai számában nagy cikk jelent meg abból az alkalomból, hogy Loos dr. a Slavia főtítokára négy mérkőzésre lekötötte a Bocskayt. A cikk bevezetésében azt írja Schinek dr., hogy az osztrák és magyar csapatok kihasználják a csehszlovák egyesületeket. Az osztrák és magyar csapatok a Slavia és Spartán kívül jóformán alig kötnek le csehszlovák csapatokat és így mégis csak különös — írja Schinek dr. —, hogy Loos dr. a Bocskayt, amely nem is elsőrangú csapat, rátukmálja csapatainkra. Azt ajánlja, hogy addig, amíg a bécsi és budapesti egyesületek megreven elzárkóznak attól, hogy a Slavián és Spartán kívül meghívjanak más csehszlovákiai csapatokat, addig ők se fogadják vendégszereplésre a kisebb magyar és osztrák csapatokat.

Beszéltem a cikkel kapcsolatban Loos-szal, aki fölháborodottan tiltakozott az ellen, mintha ez általános prágai vélemény lenne. Kész megállapodása van a Bocskayról, amely szerint

Nahod, Pilsen, Königrätz és Prága városában játszanak a debreceniek a fővárosban a Slavia ellen. Schinek dr. cikke — mondja megbotránkozva Loos — nem járul hozzá a nagy nehezen létrehozott békéhez. Nem fél a nagyhangu cikktől és a Bocskay nyugodtan jöhet ide, mert biztosan tudja, hogy a csehszlovák sportvezérek nem értenek egyet a cikkel.

A BOCSKAY FŐLENYESEN GYŐZÖTT MÁTÉSZALKÁN.

A Bocskay vasárnap Mátészalkán játszott az ottani tüzoltók csapata ellen, amely az idén került be az amatőr I. osztályba. A mérkőzést, amint az várható is volt, a Bocskay nagy fölényrel nyerte 9:1 (5:1) arányban. A mérkőzésen rekordszámú közönség jelent meg, amely melegen ünnepelte a Bocskayt szép játékáért. A vezető gólt Martin beadásából Teleky fejtette, a másodikikat Bobák juttatta kapásból a háóba. Utána Martin rug két gólt. A tüzoltók is támadnak, Farkas kiejti a labdát és Siposs, aki a tüzoltóknál játszott, belövi. 4:1. Bobák azonban hamarosan újabb góllhoz juttatja a Bocskayt.

A II. félidőben Bobák a kezdés után mindjárt gólt rug és nagy Bocskay fölény alakul ki, amelyet Vince góljá fejti be. Martin szerez újabb gólt és

végül Markos szabadrúgásból állítja be a végeredményt.

Nyíregyházán az Attila 4:1 (2:0) arányban győzött a NyKISE fölött.

Hungária—National (Newyork) 4:2. Ferencváros—Kispest 5:1.

Sabaria—Wacker 2:0.

Kisvárdai SE—Ungvári AC 0:0.

DKASE—P. MÁV 5:3.

DTE—D. Börös 8:1.

D. Világítási SE—BUSE 3:2.

Turul—Börös Ib. 1:1 (1:0).

Csapóker FC—Kinizsi FC 2:0 (1:0).

A DEAC USZÓI NYERTÉK KELETMAGYARORSZÁG FOLYAMBAJNOKSÁGÁIT.

Keletmagyarország folyambajnokságát vasárnap uszták le Tokajnál a Tiszán. A védő DUE-vel szemben most mind az egyéni, mind a csapatversenyt a DEAC nyerte. Részletes eredmények: Férfiak (6 km): 1. Szentkirályi DEAC 56.2 mp, 2. Orosz DEAC, 3. Hadadi DEAC, 4. Rosenberg DUE, 5. Aczél DUE, 6. Csáki DUE. — Hölgyek (6 km): 1. Sarkadi Ica DUE 58.6 mp (eddig legjobb eredmény), 2. Kiss Mária DEAC, 3. Stern Magda DUE, 4. Vojtovics Böske DUE. Pontversenyben (a tokaei strandfürdő vándordíja): 1. DEAC 17 pont, 2. DUE 14 pont. — Juniorok: 1. Gödényi DEAC egyedül. — Ifjúságiak (1 km): 1. Major DEAC, 2. Benkő DUE, 3. Köszner DEAC.

FELHÍVÁSOK.

Felkérem mindazokat a kerékpárosokat, akik az Országos Csillagturára beneveztek, hogy 13-án, szerdán a DVSC pályán okvetlen megjelenni szíveskedjenek. DVSC kerékpáros szakosztály intéző.

Felkérem a „Csígekert FC” összes játékosait, hogy f. hó 12-én, kedden, este 8 órára Csígekert u. 11. szám alatt megjelenni szíveskedjenek. — Pontos megjelenést kér az intéző.

ASINGER VARRÓGÉPEK
AZ A LEGJOBBAK!

APRÓHIRDETÉSEK

Az apróhirdetések díja hétköznap 10 szóig 40 fillér, minden további szó 4 fillér; vasárnap 10 szóig 60 fillér, minden további szó 6 fillér. Vastag betűkkel álló, valamint levelezési rovatban elhelyezett apróhirdetések díja kétszeresen számítatik. Apróhirdetések csak a díj előzetes lefizetése mellett közölhetnek. A közlési díj vidékről postabélyegben is beküldhető. A kiadóhivatalban hagyott címek csupán kiadóhivatalunkban, József kir. herceg-utca 1. (Bika-bérház) tudhatók meg. Hirdetési ügyekben Telefonon a 788 nyújt felvilágosítást.

LIVELIS

„Tavasz a téiben” jelgére levél van a kiadóban. 503

Állást kereső férfiak

Alkalmazást keres 800 pengő készpénzóra dékkel rendelkező 30 éves, nőtlen, leszerelt szakasvezető. Raktárkezelő, pénzbeszedő, s irodaszolgá, vagy bármely hasonló állást — azonnal elfoglalhat. Érdeklődni lehet Nagy hirdető irodánál, Csapó ucca 56. 83

Raktárnok, vagy felügyelő állást keres, izr. nős, óvadékképes ember, ki egy vállalatnál 24 évig működött, vidékre is elmenne, Weisz Sámuel, Békéscsaba, Cél u. 10. szám. 1241—2—12

Gazdaasszonyok ajánlkozom, magános emberhez, vidékre is, özv. Nemesné, Pacsirta ucca 58 szám. 388

Szerényigényű soffőr ajánlkozok helyben, vagy vidékre. Cím a kiadóban. 280

Betöltendő állás nők részére

Szobalányokat konyhaasszonyokat és egy asszonyt aki tészta süítést érti, felveszek, Dóczy internátus, aug. hó 15-ére, Kossuth u. 33. szám. 510

Bejárónőt felveszek, Árpádtér 29. szám. Bagl. 508

Tűzőnő felvétetik, Rózsa ucca 3. szám, Némethy Sándor címre. 468

Szebb és o'csöbb, mint a csempe

„Gromo”
zománcozott falvédőlemez

türdőszoza és konyhafalak burkolására minden színben izléses szegélyekkel.

Kapható:

Fülöp Miklós

bádogos és vízvezeték szerelő mesternél
DEBRECEN, CSAPO-U. 3
Telefon 9-17.

Poloskairtást

cián és vegyes gázzal és lakások vizsgálatát felelősséggel vállal

KISS ÉS DARAI

m. kir. szab. főregirtók.

Méliusz tér 7.

Folyékony szer kapható.

Minden darabért felelősséget vállal

Fairpar batorüzlete

Király ucca 4. szám.

Címre ügyeljen.

Jó minőségű téglák és cserép

Kapható Tóth és Sebestyén téglagyárától. Eladás Fürdő ucca 2. Telefon: 610.

Egy jobb bejáró minden szakácsnót felveszek, Poroszlai út 23 505

Ragasztók és tűzőnők felvétetnek Weinberger cipőgyár. Csapó ucca 58 491

Tisztességes iatal magános bejárónőt egész napra felveszek. — Bethen ucca 56. szám.

Betöltendő állás férfiak részére

Ugyes fiú, kifutónak, vagy tanulónak felvétetik, Arany János ucca 37. szám, fűszerüzlet. 496

Egy fiatal asztalossegéd, állandó munkára felvétetik, — Rákóczi ucca 11. 487

Megbízható gyári munkás felvétetik. Cím a kiadóban. 464

Cipésszegédek
textmunkára felvételt
nek, Piac ucca 75. sz.
Tóviskes. 484

Kifutófiú
felvételt, Varga ucca
35. szám. 499

Cipésszegédek,
textmunkára felvételt
nek, Kovács, Mester u.
32. szám. 512

Autó, motor, kerékpár

Versenykerékpárok
használtak, eladók. —
Megtekinthetők Deák
Ferenc ucca 13. szám,
ügyvédi iroda. 477

Csukott Chevrolet
személyautó, teljesen
új, még levizsgázatlan,
nyári áron alul, 1 drb
Renault alig használt
személyautó új nyitott
karosszériával igen ol-
csón eladó. Neuländer
karosszériagyár, Erzsé-
bet u. 28. 99

Személyautó
kiváló amerikai már-
ka jutányosan eladó.
Cím a kiadóban. 1261

Bútorok

Hencser
sifon, ágy, asztal, szék
madrac eladó. Hat-
van u. 21. 476

Teljes ellátás

Nyugdíjas
tisztviselő teljes el-
látást keres uri csa-
ládnál nyugdíjas öz-
vegnél 15-re. Ajánla-
tokat „Otthon” jelige-
re Debreczen kiadójá-
ba. 234

Teljes
ellátásra elfogadok 2
kis diákok, ugyanott
ebédkoszt kapható. —
Özv. Friedmanné Szap-
panos u. 11. 242-8-15.

Két
középsikolász kis lányt
teljes ellátással felve-
szek. Rákóczi 9. utcai
lakás. 1946-9-10.

TELJES
ellátásra külön szobá-
ban elfogad két kö-
zépiskolai tanulófiút
vagy leányt iskolai
időnyre — keresztény
urcsalád. Domokos
Lajos ucca 6. — köz-
ponttól 12 perc. 5

Élelmiszer és ital

Zamatos bor 64.
6 liter vételnél 60 fill.
12 liter vételnél 58 fill.
otellő vörös 80, 6 liter
vételnél 72 és üvege-
ket veszek, magas
áron Glück I. Magoss
György-tér 9. szám,
hor- és csomageízlet.
Ugyanott segéd felvé-
tetik. 16-8-15

Ajánlat

Férfi
adói és gyermekfahér-
neművárást, himzést,
javítást szakértelemmel
olcsón készíti. Sas u.
2. Üzlet. h4-8-31

Aranyat,
brilliansat, zálogcédu-
lát magas áron vesz.
Blattner Árpád, Csapó
ucca 12. szám. (Címre
kérem ügyelni). 506

Szemüvegek
készítője, orvosi re-
ceptre is Nagy Kál-
mán látszerész, Piac u.
73. szám. Pauló vés-
nőknél. Javítások szak-
szerűen készülnek. 1283

Fazekas
kézimunkaüzlet készíti
a legolcsóbban és jól
a most érkezett minták
szerint előrajzolást s
fehérneműhimzést var-
rást, monogramozást —
Szent Anna u. 6. sz.
1407-VII-15

Cipő
olcsó árjegyzék: Gyer-
mek 22-ig 2.50 P. —
Leány 27-30-ig 5. —
P. la leányka 26-29-ig
6.50 P. Lakk leányka
26-29-ig 7. — P. Női
fekete 8. — P-től. Női
drap 13. — P-től. Női
lakk 13. — P-től. Férfi
lakk 16. — P-től. Férfi
fekete és barna 12. —
P-től. Férfi fekete box
16. — P-től. Csak kész-
pénzért! Csapó u. 17.
142 VIII-20-ig

Órajavítás
darabja két pengőtől,
szakszerűen, jótállás-
sal, Bercsényi órásnál,
Csapó u. 38. sz. (Rákóc-
zi u. sarok.) 177b

Tégla
eljobb minőségű, bár-
mily mennyiségben, a
legjutányosabb áron
házhoz szállítva kapha-
tó Balogh és Vértessy
téglagyár. Telefon 318.
221-9-10

Gépirástanítás
kedvezményes áron!
Ebben a hónapban 15
pengő tandíjért tanul-
hatja meg bárki a gép-
írást a Nagy Lajos Iro-
da engedélyezett gép-
író, másoló, sokszoro-
sító irodáiban Csapó-
ucca 56. A tanulást —
bármikor megkezdhető
és 2 hétig tart! Min-
denféle írásmunkák, —
kérvények, szerződéses
okiratok, levelek stb.
leírása, sokszorosítása!
210-VIII-17

Trakterral
cséplést vállalok, bár-
hol. Értekezni lehet:
Honvédtemető ucca 31

Alkalmi áron
bontásból kikerülő, jó
karban levő anyagkész-
letünkben bárhol, fele-
lősséggel építünk lak-
kást, autogarázst, rak-
tárt, magtárt, mosó-
házat, felszert, mű-
helyt, nyári konvhát,
istállót, udvari klozet-
tet stb. Óriási összeg
takarítható meg. Érte-
kezni lehet Lorántffy
ucca 32. szám. Ugyan-
ott új szoba, konvhás
lakások, jószágtartás-
sal kiadók. 511

PADIÓLAKK
magaslényű legzesebb
színekben kiváló min-
ségben nagyon olcsón
kapható. Stern festék
üzletben Debreczen. —
Piac u. 10. Blkával szem-
ben. — Ugyanott pa-
lacka, sváhbogár pal-
kány. és egérlő me-
bizható minőségben ka-
pható

Gallérokat, Ingeket
legszebben, legolcsóbb-
ban tisztítok, 4 nap
alatt, Budapesti kép-
viselő, Simonffy ucca
7. szám. 1125-12-31

Képkerekezés,
üvegezés, tükrök újá-
öntése, olcsó áron, —
Blattnernél, Csapó u.
12. szám. 507

Kézimunkát,
fehérneműt, függönyt
összeállítást, endlizést
előrajzolást, olcsón, s
szépén készíti a „Vé-
nusz” kézimunka-sza-
lon, Kossuth ucca 4.

Poloskairtást
cyángázzal vagy szaba-
dalmazott folyadékszer-
rel, lakások vizsgálatát
felelősséggel vállalom.
Poloska, sváb és pat-
kányszer kapható. Kos-
suth ucca 47. Nánassy.
Telefonhívó 845. 373

Kereslet

Megvételre
keresek kis családihá-
zat dr. Szabó ügyvéd,
József kir. herceg u.
35. szám. 247

15.000 pengő
másodhelyű kölcsönt
keresünk, 70.000 pen-
gő értékű házra (Elő-
ző teher 25 000 P), —
Simonyi úti telkeink
eladók. Megbizottunk:
Dienes iroda, Fűvészk-
ert ucca 16. szám.
h-9-8-10

Keresek
egy redőnyös fróasz-
talt és egy gazdasági
burgonya törőt, Derzsy
Hatvan ucca 24. x

Kiadó lakás

Kiadó
két szoba, konyha, s
mellékhelyiségekkel,
Nyil ucca 2. 502

Piac ucca 77.
szám alatt kétszobás,
első emeleti uccai la-
kás kiadó. 232

Magasan
alápincézett szoba, s
konyhás mellékhelyi-
Búsi ucca 17. 501

A Keresztessy
u. 44. alatt 2 szoba és
konyha, spájj, előzob-
ba nagy kerttel szept-
ember 1-ére kiadó. —
Magános lakás, jószágtar-
tartás megengedve. 473

Kis szoba,
konyha, kis családnak
kiadó. Bethlen u. 68. 473

Két
uccai szoba, konyha és
spájj, jószágtartás meg-
engedve, kiadó szept.
1-ére. Téglakert, Sze-
pesi ucca. 15. szám. 471

Kiadó
azonnalra két szoba,
előszoba, konyha, üve-
gezett verandával, mel-
lékhelyiségekkel. Ep-
reskert ucca 7. 478

Féregmentes
egy vagy kétszobás la-
kás csendes udvarban.
Szept. 1-ére kiadó La-
kó nincs. Hatvan ucca
40. szám. 492

Teljesen
tisztá 2 szobás, kony-
hás lakás azonnal ki-
adó. Kar u. 42. x

Kiadó
azonnal egy modern —
uccai szoba, konyha,
spájj, villany, cserép-
kályha. Ujonnán fest-
ett lakás. Kassai ut 15.
360

Novemberre
egy három-, egy négy-
szobás, egy kétszobás,
előszobás modern lakás
bérbeadó. Megbizott:
Máté ingatlaniroda. —
Piac u. 30. 100

Uccai
háromszobás parkettes
teljesen izolált lakás,
fürdő, előszobával stb.
mellékhelyiségekkel —
mely irodának és ren-
delőnek is alkalmas —
azonnal átadó, Piac u.
64. szám. 148

Kiadó
egy udvari szoba, kony-
ha. Baross u. 15. 167

Kiadó
egy pinceszoba. Baross
15. sz. 168

Kiadó
Csapó ucca 36. szám a
egy 3 szobás udvari la-
kás szept 1-ére kiadó.
Értekezni: Kossuth u.
48. sz. M. v.-v.

Kétszobás
lakás Kossuth ucca 45.
szám alatt kiadó. Érte-
kezni Kossuth u. 15.
h.-w.-v. k. cs.

Egy szoba,
konyha, speiz, szép vi-
rágos udvarban, azon-
nal kiadó, Kút ucca
24. szám. Ugyanott
egy udvarra nyíló kis
szoba is kiadó P.

Kiadó
Kossuth u. 48. szám
alatt egy háromszobás
udvari lakás M.-v.-v.

Magas
földszintes, három-
szobás, verandás lakás
azonnal kiadó. Me-
szena ucca 26. Dv

Különbejárátú
teljesen független bú-
torozott szoba azonnal
kiadó. Varga u. 45. 334

Butorozott szoba

Főpostával
szemben elegánsan bu-
torozott szoba külön
hálószobával és fürdő-
szobával azonnalra ki-
adó. Cím a kiadóban. 1260

Különbejárátú
uccai bútorozott kis
szoba, villannyal azon-
nalra is kiadó, Gólya u.
8. szám. IV. B

Különbejárátú
bútorozott szoba elő-
szobával kiadó. Hatvan
ucca 16. szám. 483

Uccai
világos szép, parkettes
szoba bútorral vagy
anélkül csak szolid
egyenek olcsón bérért
kiadó. Hatvan u. 40.
493

Központban
különbejárátú elegán-
s uccai bútorozott szoba
kiadó. Monti ezredes
(Magos) ucca 15. 479

Világos,
különbejárátú uccai —
szépen bútorozott szo-
ba kiadó aug. 15-ére,
esetleg ellátással. —
Ugyanott szobaleány
jó bizonyítvánnyal fel-
vétetik. — Özv. Hevesi
Gyuláné, Püspöki pa-
lota, II. kapu, III. em. 488

Olcsó
bútorozott szoba kiadó.
Nap u. 11. 3. ajtó. 486

Bútorozott
földszinti szoba, külön
lépcsőházi bejárattal
kiadó. Hunyadi ucca
17. szám. 504

Különbejárátú
csinosan bútorozott
szoba kiadó, esetleg el-
látással, Széchenyi u.
31. szám, első kereszt-
épület. 513

Balatonfüreden
minden kényelemmel
ellátott kétágyas szoba
szeptember hó elsejé-
től, jutányosan kiadó.
Nyíri Géza, ny. Máv.
felügyelő 204 telefon
szám alatt.

Üzlet, máhely, raktár

Üzlethelyiséget
keresek, telepen, vagy
kertségben, forgalmas
helyen, hobélynak. —
Riszt Simonffy ucca 4.
borbély. 497

Eladó
bádogos műhely, teljes
berendezéssel, hajto-
gató és duralit, né-
met gyártmányú gé-
pekkel együtt, ötszáz P
Hajdúbőszörményben,
Lévay Márton ucca 24.
szám alatt 489

Fodrász üzlet,
biztos megélhetés, jó
menetelű, elköltözés
miatt, minden elfogad-
ható áron eladó. Ér-
deklődni Nyil ucca 105
2 ajtó. 475

75 év óta
fennálló vendéglő. —
Olajútó 1. szám, beren-
dezéssel, azonnal ki-
adó. 472

Két szobából álló
földszinti udvari helyi-
ség irodának, vagy mű-
helynek az Arany Bika-
szálloda épületben azon-
nal kiadó. Felvilágosi-
tást ad a szálloda por-
tása h 6-8-12

Kiadó
hentes üzlet, forgalmas
helyen, berendezéssel,
október hó elsejére. —
Hainal ucca 19. 89

Borkereskedőknek
vagy más raktárhelyi-
ségnek alkalmas óriási
pince város központjában,
bérbeadó, Hunva-
di ucca 23. 101

Nagyforgalmu
élelmiszerüzletet el-
adom, esetleg kiadnám
leveleket „Megbizható
jeligére a kiadóba ké-
rem. 103

Forgalmas
szatócüzletet el-
adom, esetleg bizomány
ba átadom. Leveleket
„Biztosjóvó” jeligére a
kiadóba kérem 104

Üzlethelyiség
azonnal kiadó. Érte-
kezni lehet Arany Já-
nos ucca 7. szám, ke-
resztépületben w

Két üzlethelyiség
épülő postapalota mel-
let Hatvan utca 11.
azonnalra kiadó. Cím
a kiadóban. 1259

Eladó ingóság

Eladó
egy háromkerekű ön-
hajtós betegkosci. —
Nagyléta, Asterreicher-
nél. 480

Üzlet
berendezés, tükrös ste-
lázi, összecukható —
vaságy, cselédágynemű
részlet üzházzal, üveg
cukorkatartó, márvány
mérleg eladók. Cím a
kiadóban. 474

Eladó ház

Rendkívül
házhelek eladók a
nagyállomás közelében
Ugyanott tanárjelölt
felügyelő mellett vi-
déli diákok olcsó
koszt- és kvártélyra fel-
vétetnek. Cím: Szo-
boszlai Papp István u.
18. sz Homokkert.

Sárádon
egy ház eladó, hentes-
üzlet s egy kocsmá is
van rajta, szabadkéz-
ből eladó. Házsám 145
9

Eladó
ház pékséggel betegség
miatt Hajdúbőször-
ményben, Vörösmartv
u. 13. 200

Eladó
Nap uccán családi ház
24 holdas tanács bir-
tok. Poroszlai úton vil-
la-telek. Értekezni le-
het: Nap ucca 4 szám
Telefon: 12-83 szám
1708 VIII 17

Nagyobb
bérház a Szent Anna
uccában kedvező felté-
telek mellett eladó —
Cím Kövessynél, Har-
sányi G. u. 25. x

Eladó
Homok ucca 48. sz. ház
azonnal és teljesen ki-
űrtve 50

Eladó föld

Föld
Tetétlentől 1 km-re 25
kat. hold eladó, kedvez-
ző feltételek mellett.
Érdeklődni dr Köves-
svvel, Harsányi G. u.
25. szám. x

Macson
3 hold föld eladó. Ér-
tekezni Pacsirta u. 8.
szám. 500

Eladó állatok

Kis fekete
simaszőrű kutyámat
ki patkányt is fog, el-
ajándékozom, csak
nagyon jó helyre, vá-
rosi faraktár, Hudák-
né. 481

Birtok bérlet

Az Ebesen
20 hold föld bérbe ki-
adó, Timár ucca 21 sz.
494